

INFORMA'T • DECIDEIX • VIU

Pla de prevenció de riscos i promoció de la salut en relació al consum de drogues i l'ús de pantalles

2020-2024

**Ajuntament de Sant
Cugat del Vallès**

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

Desembre 2019

Pla elaborat per encàrrec i amb la col·laboració de:

Catàleg 2017 PMT: 1740010298

Direcció i execució tècnica:

Núria Garcia. Subsecció de Projectes i Programes. Secció de Recursos per a la Infància i les Famílies. Servei de Suport a Programes Socials. Gerència de Serveis de Benestar Social
Diputació de Barcelona

Consultoria tècnica:

Professionals participants:

Marta Espelt, Enric Marcos i Núria Tarifa. Associació PDS Promoció i Desenvolupament Social.
Anna Sebastian i Xavier Vaquero. Promoció de la Salut. Secció de Ciutadania. Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

1. PRESENTACIÓ	4
2. INTRODUCCIÓ I PRINCIPIS RECTORS	5
3. MARC TEÒRIC	7
4. DIAGNOSI I DETECCIÓ DE NECESSITATS	17
5. NECESSITATS DETECTADES	25
6. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA	28
7. EIXOS DE TREBALL	29
8. DEFINICIÓ D'OBJECTIUS	32
9. PLA D'ACCIÓ 2020–2024	34
10. PLA DE TREBALL 2020–2021	41
11. DELIMITACIÓ DELS PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	76
12. BIBLIOGRAFIA	78
13. ANNEXOS	79
a. ANNEX I: MARC NORMATIU	

1. PRESENTACIÓ

El Pla 1Segon: informa't, decideix, viu, és el Pla de prevenció de riscos i promoció de la salut en relació al consum de drogues i l'ús de pantalles que ha de servir de marc de referència durant el període 2020-2024 a **Sant Cugat del Vallès**.

Aquest Pla és resultat de la feina feta els darrers anys en la prevenció del consum de drogues, especialment adreçat a les persones més joves, i que ara amplia les seves actuacions per donar resposta a les noves necessitats detectades.

Incorpora novetats com l'abordatge de l'ús de pantalles, la promoció de la salut també entre les persones joves majors d'edat, les intervencions adaptades a realitats singulars del territori santcugatenc. I, alhora, consolida algunes eines que el Pla anterior va aportar al municipi i que s'han demostrat d'utilitat, com l'assessoria, la <http://1segon.cat/> o les intervencions en oci nocturn.

L'objectiu d'aquest Pla queda clar amb el seu lema: «Informa't, decideix, viu». Així que promou diferents accions per oferir informació i eines que ajudin a prendre decisions a favor d'una vida saludable.

És un pla ambiciós, que cerca la millora dins la bona tasca feta fins ara. Però alhora és realista, amb les limitacions pròpies de la temàtica, atès que el modelatge de l'entorn, tant en el consum de drogues com en l'ús de pantalles, depassa les competències municipals.

Conscient que els objectius del mateix Pla requereixen d'un esforç comunitari, bona part de les actuacions caldrà desplegar-les conjuntament entre diferents agents de Sant Cugat: famílies, joves, institucions educatives i sanitàries, associacions, professionals de diferents àmbits...

També es promou una estructura viva, que permeti ajustar els recursos a les necessitats i prioritats que puguin anar esdevenint, dins dels marcs de referència del Pla, que han estat molt ben destriats per oferir coherència i flexibilitat alhora.

2. INTRODUCCIÓ I PRINCIPIS RECTORS

El Pla 1Segon: informa't, decideix, viu, Pla de prevenció de riscos i promoció de la salut en relació al consum de drogues i l'ús de pantalles de Sant Cugat del Vallès (d'ara en endavant Pla 1Segon) vol respondre a la necessitat del municipi de reduir els problemes relacionats amb les drogues i l'ús de pantalles des d'un **abordatge preventiu, socioeducatiu i comunitari**. fent referència a la corresponsabilitat dels diferents actors socials, organitzacions i institucions en la resposta als problemes relacionats amb les conductes de risc a Sant Cugat del Vallès. Volem sumar esforços i coordinar els recursos existents. Entenem que la prevenció de les drogodependències i d'altres conductes susceptibles de generar addiccions ha de ser una responsabilitat compartida, una suma d'esforços i una acció coordinada, tenint en compte que:

- S'ha d'ocupar dels problemes relacionats amb el consum de drogues i l'ús de pantalles.
- S'ha d'adreçar a tota la població i, des de la vessant preventiva, especialment a les persones joves.
- Ha d'educar en habilitats per a la vida (habilitats socials, cognitives i emocionals).
- Ha de donar respostes integrals, amb accions universals, selectives i indicades.
- Ha d'implicar tota la comunitat: secció de Ciutadania i altres serveis de l'Ajuntament, centres d'atenció primària, instituts, escoles, associacions de mares i pares, associacions de veïns, entitats (esportives, lúdiques, juvenils, culturals...), farmàcies, mitjans de comunicació social, comerciants, cossos de seguretat..., afavorint la corresponsabilitat d'entitats, institucions i persones.

El **Pla 1Segon** es fonamenta en els principis següents:

- **Globalitat:** es tracten de manera integral totes les drogues, les legals i les il·legals. A més, es contemplen altres comportaments, com l'ús abusiu de pantalles que, tenint en compte diversos factors associats, poden posar en risc la integritat de les persones.
- **Normalització:** es treballa amb dispositius i recursos normalitzats i serveis de la comunitat, sense crear estructures paral·leles.
- **Perspectiva de gènere:** es planifiquen i s'aborden les accions considerant el sexe i el gènere de les persones a què s'adrecen, és a dir, les diferents condicions, situacions i necessitats de dones i homes, així com altres identitats sexuals.
- **Perspectiva transcultural:** es planifiquen i s'aborden les accions tenint en compte que el consum de substàncies també és un procés cultural i que, per tant, per millorar-ne l'eficàcia cal millorar-ne també la comprensió, l'accés i la col·laboració de les persones que tenen codis culturals diferents als majoritaris.
- **Interdisciplinarietat:** s'inclou la intervenció i el compromís dels diferents sectors socials i perfils professionals, així com la importància de generar actuacions coherents des de diferents àmbits de l'Ajuntament i de les entitats i professionals que en formen part.
- **Qualitat:** les intervencions que es proposen tenen en compte les recomanacions de les revisions de l'evidència científica (determinants, models teòrics, metodologia i avaluació).
- **Operativitat:** es plantegen objectius adequats a les necessitats i accions realitzables dins l'àmbit municipal.
- **Continuïtat:** s'hi intervé de manera permanent en el temps, promovent activitats sistemàtiques, continuades i planificades.
- **Sostenibilitat:** es planteja de manera que no necessiti nous recursos (ni financers ni humans) i que, per tant, es pugui mantenir al llarg del temps.
- **Singularitat territorial:** es tenen en compte les diferents necessitats detectades dins del municipi, ja que entre districtes i barris hi ha diferents realitats que requereixen abordatges específics.
- **Solidesa i flexibilitat:** el Pla ha de tenir una estructura i marc de referència sòlid, que aportï qualitat a totes les intervencions i accions plantejades. De la mateixa manera, ha de ser flexible per atendre les diferents necessitats de les persones segons l'edat, el gènere, el territori, etc.

3. MARC TEÒRIC

El Pla 1Segon adopta una perspectiva comunitària i actuarà tant sobre les característiques individuals com sobre les característiques interpersonals i socioculturals. Ara com ara, coexisteixen diferents models teòrics que serveixen de base al desenvolupament de programes específics de prevenció. A continuació, presentem els postulats dels models teòrics en què es basa.

MODEL LÒGIC DE PLANIFICACIÓ

És el model segons el qual es recomana, per planificar intervencions eficaces, seguir els passos següents:

- ✓ Avaluació de necessitats.
- ✓ Descripció del fenomen: la seva dimensió, característiques i conseqüències. Aquesta informació és clau per justificar la necessitat de la intervenció.
- ✓ Coneixement de la població. Cal prioritzar la població objecte de la intervenció i conèixer-la amb més profunditat. Conèixer els determinants conductuals/psicosocials i d'entorn associats al consum de drogues i altres conductes de risc ens ajudarà a saber per què la població presenta els problemes que volem prevenir.
- ✓ Formulació d'objectius. Objectius generals i objectius específics. Els objectius específics d'una intervenció són els determinants que es proposen modificar en una població.
- ✓ Definició dels mètodes i les estratègies de les diferents intervencions.
- ✓ Concreció de l'avaluació. Triar indicadors d'avaluació.

DETERMINANTS PERSONALS I D'ENTORN

Els determinants personals i d'entorn ens ajuden a entendre per què la població objecte de la intervenció consumeix drogues o presenta problemes amb el seu consum.

Determinants personals

- ✓ Els coneixements, creences, actituds, percepcions i valors sobre les drogues.
- ✓ Les habilitats per afrontar situacions envers l'ús de drogues.
- ✓ Les recompenses que les persones reben per l'ús de drogues.
- ✓ Les emocions que senten en situacions relacionades amb l'ús de drogues.

Les següents taules poden orientar sobre quins són els moments més propicis¹ per iniciar o intensificar el treball preventiu amb cada una de les substàncies des d'una prevenció universal.

¹ *Guia de recomanacions metodològiques i de continguts de les intervencions en prevenció sobre drogues.* Generalitat de Catalunya, 2016.

Quadre orientatiu dels determinants conductuals/psicosocials (continguts) segons els nivells educatius i/o les edats:

Determinants conductuals/psicosocials	Nivells educatius i/o edats			
	Primària (11/12 anys)	Secundària (12/16 anys)	Batx./CFG (16/17 anys)	Universitat (17/18 anys)
Hàbits i actituds favorables a la salut				
Habilitats personals i socials generals (habilitats per a la vida)				
Actituds favorables per no consumir (imatge positiva al no-consum, actituds crítiques, etc.)				
Influència social (creences normatives, norma social, etc.)				
Creences (percepció de risc, conseqüències per a la salut, socials, legals, etc.) ¹				
Habilitats personals i socials específiques (afrontar la pressió de consum, etc.)				
Coneixements en reducció de riscos per substàncies ¹				

Inici i/o reforç de la intervenció
 Intervenció intensa

¹ De manera complementària, vegeu el quadre anterior per saber quines substàncies és més apropiat treballar segons cada edat o nivell educatiu.

Quadre orientatiu del treball per substàncies segons els nivells educatius i/o les edats:

Substàncies	Nivells educatius i/o edats						
	Primària (11/12 anys)	1r ESO (12/13 anys)	2n ESO (13/14 anys)	3r ESO (14/15 anys)	4t ESO (15/16 anys)	Batx./CFG (16/17 anys)	Universitat (17/18 anys)
Tabac							
Alcohol							
Cànnabis							
Cocaïna							
Altres drogues ¹							
Psicofàrmacs							
Begudes estimulants ²							

Inici i/o reforç de la intervenció
 Intervenció intensa

¹ Èxtasi, al·lucinògens, amfetamines, inhalants, *smart drugs*, etc.

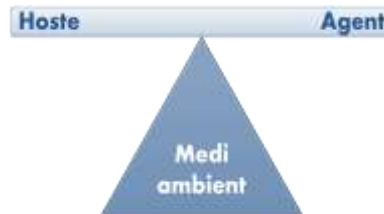
² Begudes amb un alt contingut de cafeïna (energètiques i altres).

Determinants d'entorn

- ✓ Interpersonals: conductes i valors associats amb les drogues dels entorns socialitzadors més propers (família, veïnat, amics, etc.).
- ✓ Comunitaris: valors comunitaris i patrons socials relacionats amb les drogues.
- ✓ Organitzacionals: les regulacions i normes dels escenaris on es mou la persona que consumeix (escola, feina, locals d'oci, etc.).
- ✓ Socials: les lleis i normatives referents a les drogues que hi ha al territori.
- ✓ Condicions físiques (fum, ambiental, pol·lució, etc.) i els recursos disponibles envers les drogues.

MODEL DE SALUT PÚBLICA

Aquest model considera que la salut humana està condicionada per les relacions recíproques entre tres factors: l'hoste, l'agent i l'ambient. En aquest marc, és responsabilitat dels poders públics vetllar, mitjançant l'aplicació i el seguiment de mesures polítiques i legislatives, per la protecció de la salut de la població. Així, la cobertura dels programes de salut pública ha de ser universal.

MODEL DE PROMOCIÓ DE LA SALUT

El model considera la salut com un recurs per viure millor i més plenament, no com a objectiu de vida. Des d'aquest punt de partida, es prenen en consideració els factors econòmics, polítics, socials i psicològics que influeixen i determinen el comportament humà de manera integral. Basant-se en això, es considera que els estils de vida dels diferents grups socials poden millorar si es creen i es fomenten les condicions necessàries perquè les persones i els grups de població puguin incrementar el control dels factors que condicionen i influeixen en la seva salut i millorar-los.

En aquest marc, s'ha de tenir en compte la participació de la comunitat com a agent imprescindible per dissenyar i implantar programes. Així, fomentant les condicions preventives des de l'àmbit comunitari, es requereix una acció política que cal desenvolupar en cinc àrees prioritàries:

- ✓ Establir una política pública saludable.
- ✓ Crear entorns que afavoreixin la salut.
- ✓ Enfortir l'acció comunitària per promoure i protegir la salut.
- ✓ Desenvolupar les habilitats personals perquè s'adoptin estils de vida saludable.
- ✓ Reorientar els serveis sanitaris.

MODEL DE LA SALUTOGÈNESI

La salutogènesi va aparèixer fa uns trenta anys de la mà d'Aaron Antonovsky. És el primer model que proposa una exploració de la salut en termes del binomi salut-malaltia. L'objectiu final són els beneficis per a la salut. Més endavant, aquest concepte es va connectar amb la promoció de la salut.

Una orientació salutogènica fa que la recerca i l'acció se centrin en factors generadors de salut. El motiu que algú es mogui des de la banda de malaltia fins a la banda de salut és el que es va anomenar *recursos generals de resistència* (RGR).

Els RGR provenen de l'interior de la persona i del seu comportament, del seu entorn i dels seus coneixements i experiències. En pensar en el que els RGR tenien en comú i per què funcionaven, Antonovsky va desenvolupar el sentit de la coherència (SOC en anglès). La força

del SOC d'una persona és un factor important per facilitar-li el moviment vers la salut basat en tres factors:

- ✓ la comprensió d'allò que li succeeix,
- ✓ la visió de les habilitats pròpies per gestionar-ho i
- ✓ la capacitat per convertir el que es fa en satisfactori i amb significat per a la seva vida

(Antonovsky 1996; Hernán 2014).

És a dir, que les persones amb SOC alt solen tenir una bona percepció de la seva salut.

El concepte de salutogènesi ens ajuda a identificar les fonts clau de salut i a preguntar-nos:

- ✓ Què ens fa forts?
- ✓ Què ens ajuda a ser més resistents?
- ✓ Què ens ajuda a ser més capaços d'afrontar l'estrès?

La salutogènesi és la base del model d'actius. Aquest és un procediment que reconeix que cada comunitat té talents, habilitats, interessos i experiències que constitueixen un valuós i útil arsenal per millorar la seva salut i benestar. Aquest model segueix la lògica de fer fàcils i accessibles les opcions saludables, orientades al benestar, al creixement i a l'envelliment saludable, i entronca amb la proposta de promoció de la salut de la Carta d'Otawa.

El model d'actius dona suport a la salut i al benestar dels individus per mitjà de l'autoestima, de les estratègies d'afrontament, de les habilitats de resiliència, de les relacions, de les amistats, dels coneixements i dels recursos personals. Les comunitats s'apoderen per controlar el seu futur i crear recursos generadors de salut.

Un actiu és «qualsevol factor (o recurs) que millora la capacitat de les persones, dels grups, de les comunitats, de les poblacions, dels sistemes socials i/o de les institucions per mantenir i conservar la salut i el benestar, així com per ajudar a reduir les desigualtats en salut».

Extret de: http://salutpublica.gencat.cat/ca/sobre_lagencia/Plans-estrategics/pinsap/Accions-eines-i-projectes-relacionats/actius-i-salut/la-salutogenesi/

MODEL D'HABILITATS PER LA VIDA

L'educació en habilitats per a la vida a les escoles és un enfocament impulsat per l'Organització Mundial de la Salut (1997). Posa l'èmfasi en el fet que les competències psicosocials tenen un paper molt rellevant en la promoció de la salut i el benestar personal (físic, mental i social), especialment quan els problemes de salut es relacionen amb conductes concretes i quan aquestes estan associades amb les habilitats necessàries per afrontar situacions personals i socials. Segons aquest plantejament, hi ha deu habilitats bàsiques que promouen el benestar de les persones, en particular, durant l'adolescència i la joventut:

1. **La presa de decisions.** És l'habilitat que ens ajuda a decidir de manera constructiva, considerant les conseqüències presents i futures de les diferents decisions, així com els valors, les motivacions i les necessitats personals.
2. **La resolució de problemes.** Atès que els problemes no es poden evitar però són una font important d'estrès, aquesta habilitat ens permet afrontar de manera flexible i positiva la gestió de conflictes.

3. **El pensament creatiu.** És una habilitat que contribueix a millorar la presa de decisions i la resolució de problemes. Ens permet aprendre de l'experiència, avaluar la disponibilitat de les diferents alternatives i respondre de manera adaptativa a les situacions.

4. **El pensament crític.** És la capacitat d'analitzar les situacions i les experiències de manera objectiva. Aquesta habilitat ens permet avaluar les influències que rep la nostra manera de pensar i actuar.

5. **La comunicació assertiva.** És la capacitat per expressar-se clarament segons cada situació, tenint en compte què es pensa i què se sent. Aquesta capacitat respon al dret de cada persona a expressar-se i posar límits en la relació amb els altres.

6. **Les relacions interpersonals.** És l'habilitat que ens permet relacionar-nos d'una manera positiva i satisfactòria amb les persones del nostre entorn social (família, amistats, etc.).

7. **L'autoconeixement.** Aquesta capacitat inclou el reconeixement de nosaltres mateixos, de la nostra personalitat, de les nostres fortaleces i de les nostres febleses, de les coses que ens agraden i de les que no.

8. **L'empatia.** És la capacitat per veure la vida des de la vivència d'una altra persona, independentment que aquesta visió sigui experimentada o compartida. Aquesta és una habilitat necessària per entendre i acceptar les altres persones.

9. **La gestió d'emocions.** És una habilitat que ens permet entendre el món emocional propi i el dels altres. En concret, ens permet reconèixer les emocions que sentim, autoritzar-les i veure com influeixen sobre la nostra vida i les decisions que prenem.

10. **La gestió de l'estrès.** És una competència que ens ajuda a identificar les fonts de tensió que tenim en la nostra vida, les seves manifestacions i les seves influències, i a desenvolupar maneres saludables d'afrontar-les.

MODEL O ENFOCAMENT SISTÈMIC

La psicologia i la pedagogia sistèmica tenen el seu origen en la Teoria General dels Sistemes, del biòleg Ludwig Von Bertalanffy. També es nodreix de la confluència d'altres línies teòriques, com són: la teoria de la comunicació humana (Watzlawick, Beavin i Jackson), la teoria de la complexitat, la cibernètica i l'estudi dels fluxos energètics i d'informació (Wiener), la teoria quàntica, la teràpia familiar sistèmica i les aportacions de Bert Hellinger amb els ordres de l'amor i de l'ajuda. Amb la suma de diferents aportacions de la psicoteràpia: les escultures familiars (Virginia Satir), el psicodrama (Jacob Levi Moreno), la PNL, l'anàlisi transaccional, la psicologia junguiana, la hipnoteràpia (Erikson) i la teràpia familiar sistèmica.

Aquest model –sistèmic i fenomenològic– estudia les relacions psíquiques i socials considerant com a unitat d'anàlisi el dinamisme de les interrelacions de l'individu en els diferents sistemes als quals pertany. En la seva aplicació a les relacions humanes, es considera la família com el sistema primer i principal en què l'estructura està determinada per les interaccions entre els seus membres i el medi on viuen. Per tant, la conducta d'un dels seus membres afecta tots els qui formen el sistema. Aquestes conductes no es poden entendre separades de la resta de la seva família ni dels processos i rols que caracteritzen les seves relacions.

L'enfocament fenomenològic permet acostar-se a la realitat i al que passa en cada situació. Descriu com són aquestes situacions, les vivències, i permet treballar sobre aquestes. Ofereix comprensions molt clares sobre les dinàmiques familiars i com aquestes mantenen certs comportaments i pautes que poden generar malestar.

El paradigma que planteja el model sistèmic davant el fenomen del consum de drogues planteja la possible relació entre les conductes disruptives –considerant-les com a símptomes– i altres conductes inadaptades o conflictes sense resoldre que tenen el seu origen en el mateix sistema familiar. Així, en aquest context, el concepte sistèmic es refereix a la relació i vinculació existent entre la conducta considerada desadaptativa i les conductes dels altres membres de la família.

La perspectiva sistèmica-fenomenològica permet mirar la situació a partir de la finalitat positiva de la conducta que té la persona. La conducta de consum de substàncies s'observa entenent que –com a conducta en el marc d'un sistema– compleix una funció en la família. El símptoma té algun sentit i funció en el sistema mateix.

Aquest símptoma s'entén com a dificultat, trastorn, problema conductual, malaltia física o mental, etc., i és el resultat del funcionament disfuncional del sistema al qual pertany la persona portadora del símptoma.

Aquest model posa l'èmfasi en la dinàmica dels processos de comunicació, en la interacció entre els seus membres del sistema al qual pertanyen i les emocions que habiten en el sistema. Es ressalta la importància que adquireix el món relacional. Promou aconseguir canvis en els comportaments, les relacions i la salut de les persones, ja sigui en relació a la seva família, a la parella, a la feina, etc.

Quan l'estructura familiar presenta interaccions o dinàmiques inadequades (moments d'estrès que sobrepassa la seva capacitat de gestió), el sistema es desequilibra, es tanca en si mateix i no permet la possibilitat d'experimentar noves formes d'interacció més adequades al moment pel qual passen. És llavors quan apareix el símptoma com a intent de mantenir l'equilibri en el sistema.

L'objectiu principal de la intervenció sistèmica és introduir un canvi significatiu en la interacció familiar que faci innecessària la manifestació de símptomes de malestars psíquics o físics.

MODELS SOCIOCOGNITIUS

Els processos que condicionen l'aprenentatge humà són observacionals i inclouen:

- ✓ Atenció per distingir, donar valor, emocionar, mesurar la complexitat, valorar l'extensió, mesurar la funcionalitat i observar les característiques i l'impacte de qualsevol esdeveniment.
- ✓ Retenció de la informació observada, inclosos els codis simbòlics, l'organització cognitiva, així com un assaig simbòlic i motriu.
- ✓ Reproducció motriu de la informació processada, incloses les capacitats físiques, auto-observació de la reproducció i observació de les conseqüències de l'acció realitzada.
- ✓ Motivació per repetir la conducta apresada, incloses la motivació externa, la vicària i la interna (autoreforç).

En aquest marc, el grau d'aprenentatge més gran es produeix mitjançant l'organització i l'assaig de les conductes. Aquest procés de retenció es pot reforçar mitjançant l'adjudicació d'experiències, paraules, codis o imatges amb rellevància emocional.

És més probable que una persona adopti una conducta per modelatge com més admiració tingui per la persona «model», i com més importància personal i emocional tinguin cap a ella els resultats derivats de la conducta modelada.

MODEL ECOLÒGIC O MODEL SOCIOCULTURAL

Aquest model planteja un marc conceptual més ampli que tracta d'oferir una comprensió sociològica i antropològica de la conducta cultural i de les normes socials en relació amb el consum de drogues i altres addiccions.

El model ecològic o sociocultural considera la conducta humana com el resultat de la interacció entre factors biològics, socials i culturals, i reconeix fins a cert punt l'existència d'una base biològica en l'explicació del comportament.

L'element biològic justifica el reconeixement d'una certa susceptibilitat individual a la drogodependència, que remet directament al concepte de sensibilització com a oposat al de tolerància. Alguns estudis han mostrat que sol haver-hi antecedents familiars en casos de drogodependents i pel que fa a certes substàncies.

Però la base del model és la part cultural i social, en assenyalar la influència de l'entorn sobre la conducta de l'individu. Les normes i regles establertes per la societat condicionen i, en alguns casos peculiars, arriben a determinar l'ús de drogues. D'altra banda, els patrons culturals també són elements reguladors de l'ús de determinats tipus de substàncies, disposant i imposant certs mecanismes, en uns casos de control i en altres afavoridors del consum.

Pel que fa a la prevenció universal, des del model ecològic o sociocultural les intervencions han d'adreçar-se prioritàriament al conjunt de la societat, considerada globalment, i posant l'accent en la redefinició de l'ús de drogues.

Per tot això, des d'aquest model es creu que si no es canvien les estructures socials i culturals que donen suport a l'ús de les drogues, difícilment es faran canvis reals per prevenir l'ús i abús de les drogues. En aquest sentit, a escala operativa es promouen actuacions específiques per canviar les pautes culturals de consum utilitzant intervencions educacionals, mesures legislatives i de control social, i promovent, en última instància, el canvi cultural i la modificació de les normes socials que donen suport o regulen el consum de determinades substàncies.

ESTRATÈGIA DE REDUCCIÓ DEL RISC

Aquesta estratègia parteix de la consideració que, per raons diverses, hi ha persones que volen consumir drogues, assumint els riscos potencials que aquest consum pot provocar. Davant d'aquest fet, s'ha de promoure el desenvolupament d'estils de vida i conductes que contribueixin a un consum més segur i al menys arriscat possible, que no arribi a produir danys irreversibles.

Proposa, per tant, una aproximació èticament neutral al consum de drogues, així com el respecte, acceptació, suport i promoció de les capacitats personals de qui consumeix substàncies psicoactives. Aquesta aproximació no planteja com a objectiu principal l'abstinència sinó que se centra en la prevenció, entesa com la minimització de problemes relacionats amb l'ús de drogues. Reconeix que per aconseguir aquests objectius hi tenen un paper clau les persones consumidores.

DISCURS NORMALITZADOR I DISCURS DE LA REGULACIÓ

Aportacions comprensives, hermenèutiques i fenomenològiques de la realitat social.

El consum de drogues és un fenomen social producte de factors històrics i culturals que en si mateix l'acaben modulant. En l'actual context social –amb el consumisme com a valor predominant– el consum esdevé l'epicentre de les dinàmiques relacionals. I les drogues i les pantalles en són alguns clars exemples.

Els **consums normalitzats** són fruit d'un procés de normalització del consum de drogues en el nostre país en els últims vint anys, i són majoritàriament consums compatibles amb les responsabilitats que generen pocs problemes en consumidors/es normalitzats socialment. D'altra banda, els **consums banalitzats** són consums en què no es tenen en compte els riscos presents en el consum i no es prenen mesures amb conductes de cura i de reducció de riscos. (Martínez Oró, 2013).

El seu procés normalitzador és fruit del seu assentament cultural. La disminució d'alarma, l'augment de la prevalença de consum d'algunes substàncies, les conseqüències menys problemàtiques de certs consums, la invisibilització d'alguns consums i de les seves conseqüències, un canvi en l'accés a aquestes substàncies, un major coneixement d'efectes i riscos i, sobretot, el trencament del binomi drogues-marginació. Tots aquests són aspectes clau per comprendre que el discurs predominant fins a l'actualitat –el discurs prohibicionista– requereix una revisió.

La normalització implica entendre que hi haurà consums adults i responsables –allunyats de conseqüències negatives– i que, per tant, cal contemplar la posició d'aquest consumidor i els seus discursos. A la vegada, el fet de contemplar el consum de drogues des d'aquesta perspectiva permet traspasar la lògica prohibicionista –i el seu discurs més moralista– per abordar els consums problemàtics des d'una relació més sensata i realista. La intervenció es focalitza en els usos banalitzats i/o mals usos.

Es consideren normals aquells usos que busquen mantenir-se dins de la normalitat, que no volen distanciar-se negativament de les expectatives que predominen en un context social: les situacions i interaccions acceptades, esperades i desitjades.

El **discurs normalitzador** és producte del consens social, del grup d'iguals, la classe social i d'altres elements socioculturals. Aquest discurs, construït socialment, avalua els diferents tipus de consum i els entén com a funcionals i acceptables, o com a potencialment problemàtics. El procés d'avaluació del consum –fruit de la pràctica del consumidor– contempla:

- ✓ El temps i els contextos en què es produeixen els consums
- ✓ Freqüència i intensitat
- ✓ Interaccions grupals
- ✓ Motius per consumir i els efectes obtinguts
- ✓ Conseqüències negatives

El consum no es troba desvirtuat del context en què es troba –que és el que dota de significat. Aquest discurs normalitzador pretén ajustar la intervenció en relació al significat que les persones fan del seu consum. Es contempla el subjecte, l'objecte (les drogues) i la relació que estableixen.

Des d'aquest corrent fenomenològic, les drogues deixen de ser l'element definitori de si un consum serà problemàtic o no, per posar l'atenció en el context de socialització i la dimensió relacional de la persona consumidora. I, per tant, els objectius de les intervencions cal que se centrin en aquest element definitori.

És més, es reivindica la necessitat de tenir en compte els motius pels quals en l'adolescència i la joventut les persones consumeixen drogues: plaer, autoatenció, mitigació dels malestars emocionals, etc. per dur a terme intervencions ajustades a la realitat i a les necessitats en aquestes franges d'edat.

El **discurs de la regulació** s'entén com una pràctica discursiva que possibilita i ordena la pràctica del consumidor. És aquest autodiscurs el que permet ordenar l'univers simbòlic del consum, amb la finalitat d'obtenir-ne el plaer, evitant els efectes indesitjables i continuar normalitzat. És a dir, avalua els beneficis i els possibles danys: interpreta, resignifica i modifica els propis consums en funció de les conseqüències obtingudes. Permet executar amb èxit consums desvinculats de problemes i danys. El discurs de la regulació és una tècnica de reducció de riscos en si mateixa.

Des d'aquest discurs, la persona busca mantenir-se competent i integrada socialment.

La pràctica del consumidor –i l'avaluació del consum– pren com a referència el discurs de la normalització i de la regulació personal.

S'entén com a *posicions* la relació que estableix la persona amb la substància. Així, des d'aquest model, es considera:

- ✓ Esporàdica (recreativa): freqüència de consum espaiada en el temps i consums poc intensos
- ✓ Intensiva (recreativa): consums més freqüents i intensius
- ✓ Descontrolada: Consums amb més freqüència i de més intensitat
- ✓ Problemàtica: Consums no compatibles amb la normalitat
- ✓ Autodestructiva: Consums vinculats a problemes relacionals i existencials

Es consideren *consums desviats*:

- ✓ Quan els consums atempten contra els objectius del grup
- ✓ Quan la interacció amb el consumidor és inviable
- ✓ Quan el consum xoca de front amb el discurs normalitzador
- ✓ Consums més intensos i potencialment problemàtics

Quan apareixen aquest tipus de consum, cal resignificar-los. Els elements centrals per diferenciar els consums normalitzats d'aquells consums potencialment problemàtics són diversos: la freqüència, la intensitat, el temps de consum, el context, els efectes i les motivacions per les quals es consumeix, la grupalitat i, finalment, la gestió de les conseqüències negatives.

4. DIAGNOSI I DETECCIÓ DE NECESSITATS

Una diagnosi és un procés d'investigació i anàlisi de la informació que té com a objectiu principal esdevenir l'eina central per fixar les actuacions d'un pla a partir de l'observació de la realitat.

Entre els mesos de gener i abril del 2018 s'ha realitzat a Sant Cugat del Vallès una diagnosi per identificar necessitats en matèria de prevenció, detectar actuacions i projectes en marxa i avaluar-los en funció de les necessitats detectades i fixar la base per a la posterior articulació del Pla 1Segon en nivells preventius, àmbits d'actuació, objectius i línies d'actuació.

PROCÉS DE DIAGNOSI

Fase I: PREPARACIÓ DE LA DIAGNOSI

- ✓ Definició de l'abast i la població a la qual s'adreça el pla.
- ✓ Elaboració del mapa d'actors: definició del marc de participació pública de la diagnosi.

Fase II: OBTENCIÓ DE DADES

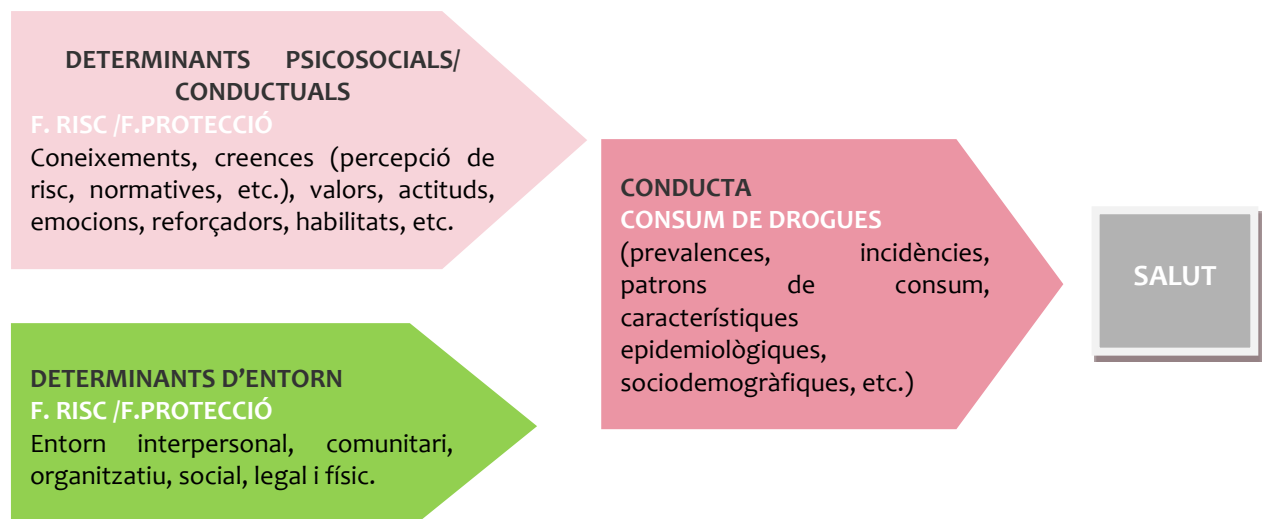
- ✓ Dades secundàries.
- ✓ Redacció de les característiques del municipi.
- ✓ Llista de recursos i accions preventives.
- ✓ Obtenció d'indicadors: municipals, autonòmics, estatals, europeus.
- ✓ Dades primàries.
- ✓ Realització d'entrevistes.
- ✓ Realització de grups de discussió.

Fase III: Conclusions

- ✓ Model PRECEDE.
- ✓ Necessitats detectades.

RESUM DE LES CONCLUSIONS

Per ordenar les dades obtingudes de diferents fonts d'informació, utilitzem el model PRECEDE (Green, L y Kreuter, M, 2004).

4.1. CONDUCTA

PREVALENCES DE CONSUM DE DROGUES I PATRONS DE CONSUM

A escala global, les drogues més consumides són **l'alcohol, el tabac i el cànnabis**. Les dades estatals situen els **hipnosedants** com la tercera droga més consumida per la població general, per sobre del consum de cànnabis. En relació al gènere, totes les substàncies són més consumides pels homes, excepte els hipnosedants en què la població de dones consumidores duplica la d'homes. No hi ha dades pel que fa a altres gèneres. La substància il·legal més consumida continua sent el cànnabis.

Pel que fa al **consum d'alcohol**, l'edat mitjana d'inici al consum d'alcohol s'endarrereix per primera vegada als 14 anys. A Espanya, continua la tendència a la baixa del consum d'alcohol iniciada el 2012, tot i que la prevalença continua sent molt elevada. El 76,9% dels estudiants d'entre 14 i 18 anys ha provat alguna vegada a la vida l'alcohol (78,9% el 2014). El 67% ho ha fet en l'últim mes, i un 31,7% han fet *binge drinking*, o consum per afartament, almenys un cop al mes.

Descendeix el consum en afartament i les borratxeres. Entre la població general, el consum és molt generalitzat, un 93,5% l'han provat almenys un cop a la vida.

Pel que fa al **consum de tabac**, també, per primera vegada, l'edat mitjana d'inici al consum de tabac s'endarrereix fins als 14 anys (14,1 anys, concretament), fet que suposa un retard progressiu d'un any en el primer contacte amb aquesta substància, que el 2006 se situava en els 13,1 anys. Tot i ser dades de consum relativament baixes en comparació amb altres anys, gairebé un 31% de la població general a Espanya fuma tabac a diari. Contrasta amb el 23% europeu.

de cànnabis que inicien tractament. La mitjana d'edat és de 25 anys, 9 anys després de la mitjana d'edat d'inici del consum. El consum de cànnabis en edats joves comença, per terme mitjà, als 14,8 anys, i un 18,3 % n'han consumit en els últims 30 dies, percentatge superior al de la població general (7,3%).

Pel que fa al **consum d'hipnosedants** a l'EDADES (*Encuesta sobre alcohol y drogas en España*), al 2015 s'ha observat una frenada de la tendència ascendent del consum d'hipnosedants. En el cas dels hipnosedants entre les persones joves (amb recepta o sense), l'edat d'inici en el consum ha caigut lleugerament fins als 13,7 anys, continuant així el descens iniciat el 2012.

Pel que fa al **consum de cocaïna**, el consum de cocaïna en aquestes edats comença, per terme mitjà, als 15,1 anys (referit a aquells o aquelles adolescents que comencen a consumir en les edats incloses en l'enquesta).

Pel que fa als controls preventius de consum de drogues, s'han fet més tests de drogues i menys controls d'alcoholèmia, sent significatiu el major nombre de denúncies per positius penals malgrat el menor nombre de controls preventius realitzats l'últim any, en referència al 2016.

L'ús compulsiu d'internet ha crescut fins al 21% entre els estudiants i les estudiants de 14 a 18 anys. Això suposa un 4,6% més que en l'anterior edició d'ESTUDES (*Encuesta sobre uso de Drogas en Enseñanzas Secundarias en España*). S'adverteix una major prevalença entre les noies (23,8%) que entre els nois (18,3%). Als 16 anys és quan es presenten les xifres més altes en l'ús compulsiu d'Internet (22,3%).

El 6,4% dels nois i noies estudiants de 14 a 18 anys ha jugat amb **diners** a Internet alguna vegada en l'últim any (9,8% el 2014), amb una diferència significativa en funció del gènere: el 10,2% entre els nois i el 2,5% entre les noies.

A Catalunya, el 15,2% de la població de 15 anys i més pateix **problemes d'ansietat o depressió**, més les dones (19,8%) que els homes (10,3%). La prevalença dels problemes d'ansietat o de depressió tenen una tendència decreixent des de 2014, i en l'actualitat se situa en els mateixos valors que l'any 1994.

Tot i la tendència decreixent, en els últims 3 anys s'han duplicat les consultes a associacions de salut mental de les persones menors d'edat de Sant Cugat del Vallès.

Segons les dades de tractament del **CAS**, els homes accedeixen abans que les dones al tractament. Les demandes de tractament de dones augmenten a partir dels 40 anys; en canvi, els homes es distribueixen de manera més uniforme en les diferents franges d'edat.

La substància principal d'addicció amb major percentatge d'usuaris és l'alcohol (51%), seguida de la cocaïna (18%), l'heroïna (16%) i el cànnabis (12,5%).

En l'últim any, han disminuït les demandes per consum d'alcohol i han augmentat les demandes per consum de cocaïna.

Zones de consum

- ✓ Al Parc Central. A la zona del bosc de Mirasol (alcohol).
- ✓ Voltants de l'estació de Valldoreix, prop de l'Institut Arnau Cadell (alcohol i cànnabis).
- ✓ Plaça del Monestir.
- ✓ Voltants dels centres educatius de secundària (alcohol i cànnabis).
- ✓ Des de l'estació de FGC fins al teatre. Botellón en moviment, carretera de Cerdanyola (alcohol).
- ✓ Voltants de Can Solà, discoteca Teatre (alcohol).
- ✓ Campus de l'Escola Superior d'Arquitectura del Vallès (alcohol, persones joves i en caps de setmana).
- ✓ Plaça del Coll (cànnabis).
- ✓ Plaça Lluís Millet, estació FGC Sant Cugat Centre (cànnabis).
- ✓ Parc de la Pollancreda (alcohol i cànnabis).
- ✓ Rodalies IES Leonardo da Vinci (alcohol).
- ✓ Al "córner" de les Planes (alcohol).
- ✓ A la Floresta: estació, parc de les Dones i can Llobet (alcohol i cànnabis).

4.2. DETERMINANTS PERSONALS

FACTORS PREDISPONENTS

Concepte de droga

La percepció del que és una droga és un concepte ampli i ja no solament lligat a drogues il·legals, sinó també a drogues legals, inclosos fàrmacs com els hipnosedants i altres comportaments, com l'ús de les pantalles. Aquesta percepció és lleugerament diferent en pares i mares, que encara perceben que hi ha més riscos per als seus fills i filles en les drogues il·legals.

Motius per iniciar-se en el consum

Els motius que s'anomenen per iniciar-se al consum no són només individuals, sinó també grupals, com la pressió de grup, el malestar lligat a les relacions personals, la cerca de pertinença al grup o estats d'ànim negatius o socials, com la normalització o la cultura. *Les famílies tendeixen a nomenar més motius individuals i familiars que grupals o socials.*

Drogues més consumides

En general, correspon amb la percepció que tenen les diferents persones amb les dades generals de consum. No només es parla de substàncies sinó d'altres productes de consum lligats a les pantalles. Cal destacar l'alta percepció de consum de cocaïna, malgrat que, a escala estatal, és la quarta droga més consumida entre persones joves i la cinquena entre adults.

Evolució del consum de drogues a Sant Cugat del Vallès

Es percep una evolució cap a un consum no lligat necessàriament a l'oci nocturn per part de tothom, tant de persones joves com adultes, lligat a nous motius de consum, a una normalització dels efectes i a un consum privat o públic en funció del col·lectiu i la substància.

Canvis en els patrons de consum

Les diferents festivitats assenyalades al calendari estan lligades al major consum de drogues, tant per part de les persones adultes com de les joves i menors d'edat. Es destaca la doble visió de la Festa Major: d'una banda, és una oportunitat de consum per a la franja d'edat més baixa, i de l'altra està deslligat del consum i lligat a l'oci familiar.

Consum d'alcohol

La percepció global del consum d'alcohol és que es tracta d'un consum normalitzat i visible entre persones joves i adultes. En dones continua sent, no obstant, un consum més privat i estigmatitzat. Es percep un ritual de pas a l'etapa adulta amb l'inici del consum d'alcohol. En famílies, es percep el consum d'alcohol com quelcom obligat i normalitzat en els fills i filles en algun moment de l'adolescència.

Consum de tabac

Tot que es percep un consum menor que en anys anteriors, l'inici se situa entre 12 i 13 anys, per sota de les dades d'inici de les enquestes (14,1 anys). D'altra banda, s'associa el consum de tabac a un major nombre de dones d'entre 30 i 45 anys.

Consum de cànnabis

S'associa el consum de cànnabis a nois joves, a partir dels 12 anys, edat també per sota de l'edat d'inici de les enquestes (actualment se situa als 14,8 anys). Hi ha una baixa percepció de risc lligada a la visibilitat dels consums i a la normalització. S'associa un major consum als barris de la Floresta i de les Planes.

Consum d'hipnosedants

Es perceben com a substàncies molt accessibles. Consum principalment pels adults i vinculat a salut mental. Major consum per part de les dones.

Problemes lligats a l'ús de les pantalles

Es perceben problemes lligats a l'ús excessiu, la ciberseguretat (tema que preocupa especialment les famílies), el sedentarisme o la manca d'habilitats socials. Destaquem que els joves no perceben problemes derivats de l'ús de les pantalles més enllà de l'aïllament, especialment en les noies, que estan més pendents que els nois del que passa a la xarxa.

Diferències de gènere en el consum de drogues

Es continua percebent el consum en dones com un consum més vinculat a entorns privats que el consum de drogues masculí, amb tendència a consumir en entorns públics. Darrere d'aquesta percepció es pot explorar si també existeix la percepció que el consum de drogues per part de dones està més estigmatitzat i jutjat per la societat.

Problemes associats al consum de drogues

Destaquem que la percepció dels problemes associats al consum de drogues no es deriven de qualsevol consum de drogues, sinó que s'introdueixen condicionants més enllà de la mateixa droga, com poden ser l'espai, el moment, el grau de responsabilitat, etc.

Percepció de risc i conductes de risc associades

Entre les persones més joves hi ha poca percepció de risc del cànnabis, i alta entre professionals i famílies.

FACTORS FACILITADORS

Entre les persones més joves s'apela a factors individuals, com no estar bé amb un/a mateix i falta d'autocontrol, i tenir un grup d'iguals consumidor, com a factor grupal.

En professionals i entitats, la percepció quant a factors individuals és que si una persona té control, autoestima, informació sobre els efectes i les conseqüències, habilitats de resistència a la pressió de grup i eines per resoldre problemes, tindrà menys probabilitats d'iniciar-se en el consum. Pel que fa a factors familiars, tenir una família present i que fomenti la construcció de la seva identitat és afavoridor per no iniciar-se en el consum de drogues.

A la Floresta remarquen com a factors facilitadors no tenir informació sobre com poder fer un consum de drogues responsable i no ser conscient dels motius que porten a consumir.

FACTORS REFORÇADORS

Els factors que reforcen la conducta de consum de drogues segons els joves i les joves serien que el consum fa que se sentin bé i el fet de ser-ne addicte/a.

Entre la població general, es destaca l'accessibilitat, la necessitat de desconnectar o oblidar responsabilitats, suplir carències personals, per combatre la por o per desesperança.

Els malestars més destacats són: falta d'habilitats socials i/o dificultats per gestionar les relacions personals, diferències socioeconòmiques acusades entre ells/es, manca d'esperança en el futur, manca d'ordre en les dinàmiques familiars i preocupació pel futur o les relacions amoroses.

ENTORN FÍSIC

En la distribució poblacional de Sant Cugat del Vallès, cal destacar l'heterogeneïtat dels diferents barris pel que fa a densitat de població, el flux migratori, el creixement anual de la població i les condicions socioeconòmiques. De la mateixa manera, aquestes característiques determinen les opcions d'oci, culturals, l'accés als serveis i els consums de drogues.

ENTORN SOCIAL

Es percep una alta accessibilitat a les drogues legals, com l'alcohol i el tabac, així com a benzodiazepines, i també a les drogues il·legals, com el cànnabis i les amfetamines (substància molt accessible segons els nois i les noies joves).

Aquesta accessibilitat ve determinada, en part, per la percepció que no es respecta la prohibició de venda de tabac i alcohol a aquestes edats. Es considera que a la Floresta és més fàcil l'accés i el consum, ja que està més normalitzat.

ENTORN COMUNITARI

En general, la comunitat disposa de nombrosos recursos educatius, sanitaris i d'oci i lleure, tot i que, com ja hem dit, la distribució no és homogènia i caldria tenir en compte els recursos i l'accés a ells de cada col·lectiu.

ENTORN ORGANITZACIONAL

Els **programes i les accions que l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès està duent a terme** al municipi pel que fa a promoció de la salut es fan des de la Secció de Ciutadania. Actualment, els temes de salut pública i els de promoció de la salut estan en àmbits diferents de l'organigrama de l'ajuntament. El fet que l'actual organigrama no concordi amb la concepció i definició del concepte de salut pública genera dificultats afegides per al personal tècnic municipal, tant en termes de comunicació com d'organització.

Regulació del consum de drogues als centres educatius.

No és prou clara la normativa de no fumar a les rodalies dels centres educatius o la de fer *botellón* en llocs visibles.

Tant els nois i noies, els representats de la Floresta com les entitats i els estaments professionals valoren positivament la presència d'**associacions cannàbiques**, perquè regulen el consum i perquè no generen problemes, tot i que en algunes ocasions hi ha hagut problemes amb el veïnat per "donar mala imatge".

D'altra banda, les famílies associen l'obertura d'aquestes associacions amb influenciar els joves a consumir i a problemes que se'n deriven, com el tràfic o les conductes incíviques als seus voltants.

ENTORN INTERPERSONAL

Percepció de les diferents opcions d'oci

Els grups que més relacionen l'oferta d'oci amb el consum de drogues són els de nois i noies adolescents i joves, que ho vinculen a la manca d'espais de socialització. Els indrets apartats poden facilitar-ne el consum, tot i ser entorns d'oci saludable. D'altra banda, hi ha diferències importants en relació a aquest tema segons el barri, ja sigui per les opcions disponibles com per la percepció del fet que tenen preferències diferents.

Posicionament familiar

Tots els grups coincideixen en el fet que des de les famílies hi ha una tendència a donar l'esquena al problema, ocultar-lo o normalitzar-lo, en comptes de responsabilitzar els fills i filles i buscar una solució.

D'altra banda, es planteja el fet que alguns pares i mares són consumidors i això en normalitza el consum, especialment de drogues legals. A la Floresta, les famílies es posicionen a favor del consum, ja que moltes famílies són consumidores (drogues legals i il·legals).

5. NECESSITATS DETECTADES

Aquestes necessitats s'han obtingut de l'anàlisi de la informació recollida al llarg de tot el procés de diagnosi, tant de fonts d'informació externes com internes.

D'altra banda, i arran de la recent realització de la diagnosi per al Pla per a la infància i l'adolescència (Pla 0-30), hi incloem les necessitats detectades que coincideixen amb les necessitats detectades en la diagnosi per al Pla 1Segon. Les trobareu marcades amb un asterisc. S'hi han inclòs literalment, segons la font original. D'aquesta manera, reforcem la idea de treballar de manera transversal des de diferents àmbits creant sinergies per aconseguir objectius comuns.

ENTORN ESCOLAR

- ✓ Continuar intervenint en el cas de persones joves per consum d'alcohol, tabac i cànnabis.
- ✓ Continuar amb la prevenció inespecífica per millorar les habilitats socials i gestionar els malestars dels nois i les noies joves.
- ✓ Intentar garantir l'existència de referents adults positius diversos per a aquesta edat, oferint formació al professorat i a les famílies des de l'àmbit escolar.
- ✓ Treballar amb les famílies la percepció de risc de les drogues legals.
- ✓ Facilitar eines a les famílies per abordar les dificultats pròpies de l'adolescència, entre elles el consum de drogues i altres conductes addictives, i que puguin donar visibilitat a les diverses situacions que es produeixen.
- ✓ Millorar i reforçar l'acompanyament personalitzat a les persones joves en la detecció i seguiment de casos d'abandonament o de sortida del circuit escolar.
- ✓ Incidir en l'acompanyament emocional en totes les franges d'edat.
- ✓ Potenciar l'orientació i l'acompanyament en l'educació i l'autoconeixement com a element indispensable per al desenvolupament de la persona en el món laboral.
- ✓ Incorporar la figura d'especialistes en prevenció i que aquesta tasca es faci més enllà del consum, fent èmfasi en els malestars i els riscos associats a la salut, i reforçar el treball preventiu i l'acompanyament.

ENTORN FAMILIAR

- ✓ Facilitar eines a les famílies per abordar les dificultats pròpies de l'adolescència, entre elles el consum de drogues i altres conductes addictives, i que puguin donar visibilitat a les diverses situacions que es produeixen.
- ✓ Treballar la permissivitat existent dels pares i les mares en relació a l'oci nocturn i les addiccions.

ENTORN OCI I LLEURE

- ✓ Intervenir en el consum de drogues legals a la Festa Major de nois i noies menors d'edat.
- ✓ Intervenir en l'oci diürn per minimitzar el consum de begudes alcohòliques i begudes estimulants.
- ✓ Aprofitar els espais a l'aire lliure per programar activitats d'oci entre joves i adults i crear espais de socialització per joves.
- ✓ Elaborar una diagnosi sobre les conductes de risc en espais d'oci nocturn.
- ✓ Generar espais on els joves es puguin trobar, relacionar-se i trencar amb l'aïllament social.
- ✓ No hi ha oferta d'oci per a la majoria de joves. Els locals estan situats a la perifèria, l'oci s'ha traslladat del centre a la perifèria.

- ✓ Incrementar l'oferta d'activitats esportives per a famílies i infants i les activitats no competitives.
- ✓ Cal cercar alternatives a l'oferta d'oci vinculat al consum.
- ✓ Incidir en la participació al marge dels espais, processos i col·laboracions puntuals i formals que es produeixen. Cercar estratègies perquè infants, adolescents i joves siguin protagonistes en la generació d'iniciatives dins el propi col·lectiu.

ENTORN COMUNITARI

- ✓ Reforçar el programa "Val la pena" i l'assessoria de drogues i repensar la població diana i les vies d'accés.
- ✓ Continuar emfatitzant els riscos de la conducció sota els efectes de l'alcohol en població adulta.
- ✓ Treballar els mals usos de les pantalles entre la població jove i adulta.
- ✓ Desestigmatitzar el consum de drogues en dones per tal de facilitar l'accés de les dones al CAS.
- ✓ Desestigmatitzar el consum de drogues associat a certs barris de Sant Cugat del Vallès.
- ✓ Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions i fases d'implementació.
- ✓ Prevenir el consum problemàtic de cocaïna en l'edat adulta i la detecció precoç per facilitar-ne l'accés al tractament.
- ✓ Adaptar les intervencions preventives a les diferents necessitats dels barris.
- ✓ Promoure accions de prevenció ambiental/estructural que promoguin un consum de drogues responsable.
- ✓ Millorar la xarxa de transport públic entre diferents zones verdes de Sant Cugat del Vallès i zones d'oci apartades (Ex. Teatre).
- ✓ Oferir als professionals i les professionals formació específica del seu interès.
- ✓ Ús de pantalles. Manca de projecte únic per abordar les addiccions a les pantalles.
- ✓ Situació de polarització social, que suposa que augmenten les diferències entre les persones amb menys recursos i aquelles per a les quals la situació és més favorable. Augment de les diferències entre barris i distribució desigual territorial dels recursos.

CAMPANYA DE COMUNICACIÓ

- ✓ Ampliar el contingut de la web, incorporant-hi famílies i pantalles.
- ✓ Difondre accions i recursos a través de la web i les xarxes socials.
- ✓ Fomentar l'accessibilitat als recursos als col·lectius amb més dificultats d'accés.
- ✓ Apelar a la responsabilitat col·lectiva en campanyes de sensibilització.
- ✓ Realitzar campanyes recordatori de la prohibició de vendre alcohol i tabac a nois i noies menors d'edat.
- ✓ Adequar de manera continuada els canals d'informació i interlocució amb els infants, i molt especialment, adolescents i joves.

ESTRUCTURA I GESTIÓ

- Coordinació:
- ✓ Millorar l'organització municipal, ja que dificulta la planificació i coordinació de les diferents accions.
- ✓ Millorar la coordinació entre el col·lectiu professional.

- Avaluació:
 - ✓ Recollir dades d'intervencions i derivacions realitzades des del Pla per tal de disposar d'indicadors que permetin l'avaluació i modificació de les intervencions. Estructura d'intercanvi d'informació i de coneixement:
 - ✓ Millorar la difusió de les accions realitzades des del Pla.
 - ✓ Aprofitar la bona acollida de la població general de la tasca preventiva realitzada en els últims anys.
 - ✓ Conèixer més a fons com és el patró de consum d'hipnosedants.
 - ✓ Conèixer més a fons la relació entre conducció i taxes d'alcoholèmia en diferents punts de Sant Cugat del Vallès.
 - ✓ Fer seguiment de dades d'atenció a la població menor d'edat des de les àrees de salut mental.
 - ✓ Disposar d'espais de reflexió entorn dels riscos del consum de drogues com a mitjà per superar estats d'ànim negatius.
 - ✓ Revisar si manquen recursos terapèutics per atendre infants, adolescents i joves. Es detecta que hi ha problemàtiques de salut mental infantil que no queden cobertes pels recursos públics i que poden haver disminuït els recursos adreçats a adolescents i joves.

6. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

El Pla 1Segon preveu la creació d'una comissió de treball vinculada al Consell Sectorial de Serveis Socials, Sanitat i Ciutadania. I per tant es regirà pel reglament de funcionament i organització d'aquest consell. A nivell d'estructura humana, comptarà també amb un equip tècnic que lideri el desplegament de les accions del Pla.

Pel que fa a la comissió 1Segon, donat que és de nova creació, una de les primeres funcions serà precisament establir-ne la composició i funcions. A continuació hi ha una primera proposta, que podrà ser modificada segons el que estableixi el Consell i aquesta comissió específica.

COMISSIÓ DE TREBALL ESPECÍFICA 1SEGON 2020-2024:

Com queda recollit al títol segon, article 13 del reglament del Consell Sectorial de Serveis Socials, Sanitat i Ciutadania:

El Ple de cada Consell Sectorial podrà promoure la constitució de comissions de treball específiques per intervenir en temes concrets que es caracteritzin per tenir una durada determinada en el temps, que pot ser inferior al mandat del Consell.

Aquestes Comissions tindran funcions d'estudi, informe, consulta i proposta dels assumptes que li siguin encomanats i donaran compte de la seva activitat al Ple del Consell.

Els membres de les Comissions i la persona que dirigeixi cada una d'elles, seran designats i cessats per la presidència del Consell atenent la voluntat dels membres que així ho sol·licitin.

La Comissió quedarà dissolta en el moment en què s'elevi l'informe concloent de la tasca per a la qual es va crear.

En aquest sentit la proposta de composició del grup de treball és:

- Regidoria de Ciutadania i Salut
- 2a TA Drets Socials, Igualtat, Ciutadania, Salut i Infància
- 4a TA Cultura, Educació, Universitat, Esport, Joventut i Memòria Històrica
- Co-regidoria de joventut
- Regidoria d'Esports
- Regidoria d'Educació, Universitat i Memòria Històrica
- Representant dels grups de l'oposició
- Cap de la Secció de Ciutadania
- Tècnic/a de ciutadania referent del Pla de Drogues
- Tècnic del pla de drogues (personal extern)
- Tècnic/a de serveis socials
- Tècnic/a d'esports
- Tècnic/a de joventut
- Tècnic/a d'educació
- Tècnic/a de cultura
- Referent de la policia local
- Referent de la policia autonòmica
- Tècnic/a de prevenció del CAS de la zona i del CESMA/CESMIJ
- Representant del programa Salut i Escola
- Representant del/s centre/s d'ensenyament infantil i primària del municipi
- Representant de l'institut o instituts d'ensenyament secundari del municipi
- Representant de l'àrea bàsica de salut

Funcions:

- ✓ Proposar i consensuar els projectes que es considerin prioritaris per al Pla

- ✓ Establir la composició, règim de funcionament i adopció d'acords d'aquesta nova comissió.
- ✓ Aprovar el pla de treball bi-anual que li presenti l'equip tècnic.
- ✓ Una o dues reunions plenàries a l'any.
- ✓ Distribuir els encàrrecs de la comissió.
- ✓ Participar en el procés d'elaboració del Pla 1Segon i futures actualitzacions en les fases de:
 - Elaboració del diagnòstic
 - Descripció d'objectius
 - Proposta d'activitats
 - Pla de treball anual o bianual
- ✓ Treball en projectes per àmbits de treball

EQUIP TÈCNIC:

Composició:

- ✓ Cap de la Secció de Ciutadania.
- ✓ Tècnic/a de la secció de ciutadania, Promoció de la Salut.
- ✓ Assessor extern de la Secció de Ciutadania.

Funcions:

- ✓ Presentar a la comissió 1Segon propostes per a l'elaboració del Pla.
- ✓ Proposar a la comissió el pla de treball anual-bianual.
- ✓ Fer el seguiment de les accions que es duguin a terme, la seva avaluació i les propostes de millora.

7. EIXOS DE TREBALL

Amb l'objectiu de facilitar la gestió i desplegament de les accions impulsades en el marc del Pla 1Segon, s'ha dissenyat una estructura àgil i innovadora que respon a les necessitats detectades en la diagnosi de la situació actual respecte a les conductes de risc realitzades. En el moment de planificar les actuacions preventives, cal tenir en compte els diversos espais de la vida social i tots els àmbits de possible influència dels professionals o les professionals implicats en el Pla.

El Pla 1Segon consta d'un **nucli** de treball format per **tres àrees principals**:

MIRADA CAP A DINS: GESTIÓ DEL PLA.

Intervencions orientades a la planificació, coordinació i avaluació.

Inclou:

1. Coordinació
2. Avaluació
3. Estructura d'intercanvi d'informació i de coneixement

ACOMPANYAMENT: ASSESSORIA A JOVES, FAMÍLIES I PROFESSIONALS.

Intervencions orientades a l'acompanyament educatiu i a donar resposta a les necessitats detectades.

Inclou:

1. Assessorament a joves sobre drogues i pantalles.
2. Assessorament a famílies sobre drogues i pantalles.
3. Assessorament a professionals sobre drogues i pantalles.

MIRADA CAP A FORA: COMUNICACIÓ.

Intervencions dirigides a ràdio, televisió, premsa local i comarcal i mitjans de comunicació digitals.

Inclou:

1. Campanya de comunicació formada per la pàgina web www.1segon.cat i les xarxes socials vinculades
2. Donar a conèixer les eines que posem a l'abast de joves i famílies

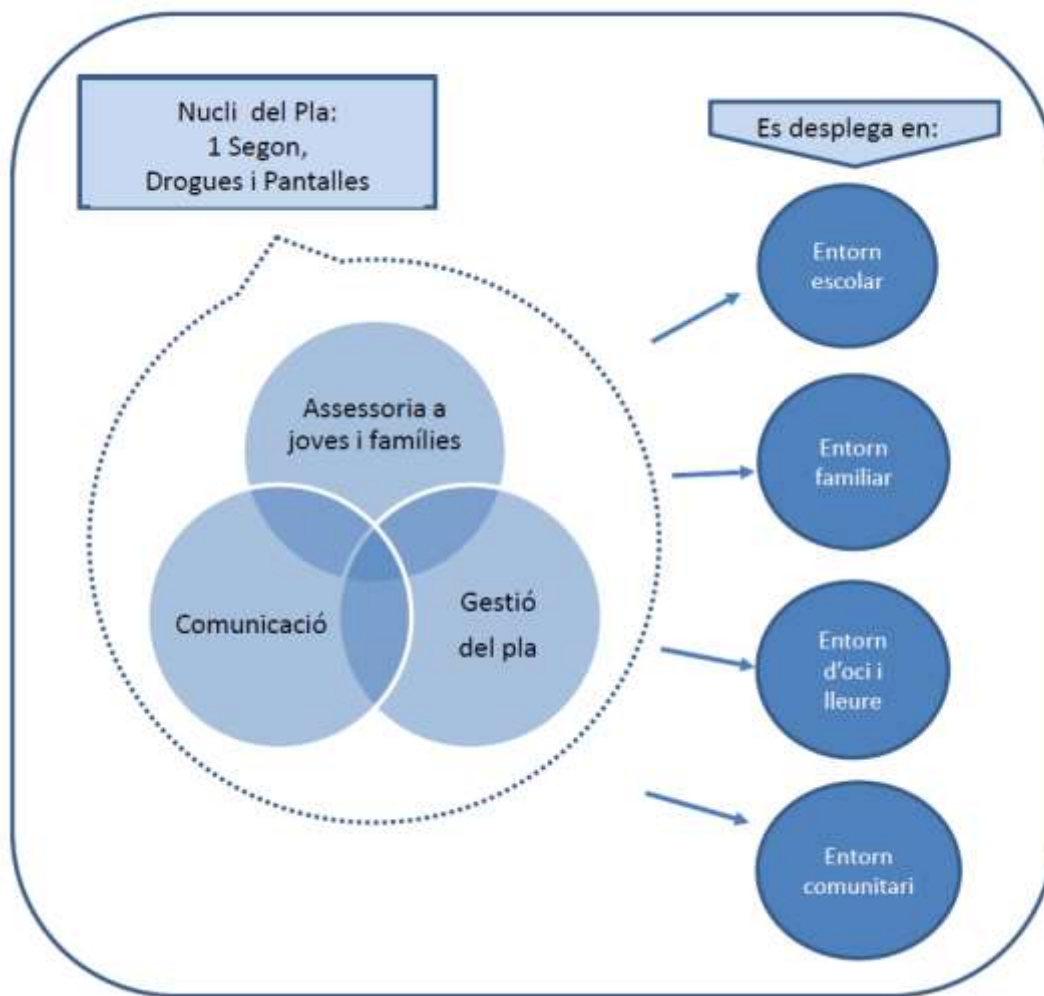
Tanmateix, les accions del Pla es despleguen en **4 entorns**:

ENTORN ESCOLAR. Intervencions dirigides a centres educatius (públics i privats) orientades a l'alumnat i al personal docent de l'àmbit educatiu.

ENTORN FAMILIAR. Intervencions dirigides a pares i mares, tutors i tutores de persones menors d'edat i altres familiars.

ENTORN D'OCI I LLEURE. Intervencions dirigides a l'educació no formal, locals d'oci nocturn i programació cultural d'oci juvenil.

ENTORN COMUNITARI. Intervencions dirigides a la població general.

NIVELLS DE PREVENCIÓ

Prevenió universal

Prevenió dirigida a la població general o sectors sencers d'aquesta, independentment dels diferents nivells de vulnerabilitat o d'exposició als factors de risc dels individus que formen la població objecte d'intervenció.

Prevenió selectiva

Prevenió dirigida a grups específics de la població delimitats a partir de la seva exposició als factors de risc per a l'abús de substàncies respecte als seus iguals.

Aquests grups en situació de risc més alt que la població general es poden identificar tenint en compte factors de risc biològics, psicològics, socials o ambientals, coneguts perquè estan associats a l'inici de comportaments d'abús de substàncies psicoactives. Per identificar-los cal definir indicadors com l'edat, el gènere, la història familiar, el lloc de residència, etc. El coneixement i la consideració de tots aquests aspectes permet el disseny d'actuacions específicament adreçades a afrontar-los de forma preventiva i no estigmatitzant.

Prevenió indicada

Els programes i les actuacions indicades es despleguen a partir de la identificació d'individus que presenten signes inicials de problemes greus associats als consums de substàncies psicoactives (però no criteris de dependència del DSM-V), així com altres problemes de conducta.

Els programes i les actuacions preventius del nivell indicat tenen com a finalitat aturar el consum esporàdic o l'abús de drogues, i afrontar principalment, i de manera personalitzada, els factors de risc associats.

Prevenició determinada

Prevenició adreçada als individus i grups de persones consumidores de drogues amb diagnòstic de drogodependències i altres trastorns de salut relacionats.

8. DEFINICIÓ D'OBJECTIUS

OBJECTIUS GENERALS

- ✓ Promoure les condicions per tal de dotar a la població de Sant Cugat del Vallès d'habilitats i recursos que la capacitin en la presa de decisions i la gestió saludable dels consums de drogues i l'ús de pantalles.
- ✓ Reduir els problemes associats al consum de drogues i l'ús de pantalles.
- ✓ Detectar i intervenir de manera precoç davant possibles problemes associats al consum de drogues i usos de les pantalles.
- ✓ Promoure accions i projectes que fomentin el benestar emocional d'adolescents i joves i els seus nuclis de convivència, en aquells casos en què apareixen problemes derivats del consum de drogues i/o del mal ús de les pantalles.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

En concordança amb les necessitats detectades en la diagnosi i les propostes derivades de les diverses trobades amb la comissió tècnica i el grup motor, s'han elaborat un seguit d'objectius específics:

OBJECTIU 1: Millorar, des dels centres educatius, la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i l'ús de les pantalles.

OBJECTIU 2: Potenciar la presència de referents adults positius per a aquests grups d'edat.

OBJECTIU 3: Reduir els usos irresponsables/banalitzadors del consum d'alcohol i les conductes de risc associades, especialment per part del col·lectiu jove.

OBJECTIU 4: Detectar els consums potencialment problemàtics de drogues i pantalles, per poder intervenir i disminuir-ne les conseqüències negatives.

OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.

OBJECTIU 6: Facilitar l'atenció especialitzada davant les conductes addictives.

OBJECTIU 7: Apoderar mares i pares com a agents socialitzadors positius en la prevenció del consum de drogues i usos de les pantalles dels seus fills i filles.

OBJECTIU 8: Millorar les habilitats parentals d'aquelles famílies que presenten més factors de risc pel que fa al consum de drogues i pantalles.

OBJECTIU 9: Augmentar la detecció de consums potencialment problemàtics de drogues i/o mals usos de les pantalles, des dels nuclis de convivència.

OBJECTIU 10: Participar en el Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn de Sant Cugat, que es proposa minimitzar l'impacte negatiu en la convivència, la salut i la seguretat.

OBJECTIU 11: Reduir els factors ambientals que potencien els riscos associats a la ingesta d'alcohol i/o d'altres drogues en entorns de consum, com a mesura de prevenció estructural.

OBJECTIU 12: Reduir les conductes de risc relacionades amb el consum d'alcohol i d'altres drogues en entorns de consum.

OBJECTIU 13: Reduir el consum de begudes alcohòliques i altres drogues en activitats vinculades al lleure.

OBJECTIU 14: Reduir els riscos associats a l'ús de pantalles.

OBJECTIU 15: Augmentar la detecció precoç de consums problemàtics de drogues des de l'àmbit de l'oci i el lleure.

OBJECTIU 16: Facilitar l'accés de les dones als serveis d'assessorament i tractament sobre drogues.

OBJECTIU 17: Promoure el benestar emocional de les persones, com a estratègia preventiva davant els consums de drogues i usos de pantalles.

OBJECTIU 18: Millorar la detecció, intervenció i derivació de consums problemàtics entre la població.

OBJECTIU 19: Reforçar el programa "Val la pena".

OBJECTIU 20: Mantenir una estructura que permeti assolir els objectius plantejats i desplegar les accions recollides al Pla.

OBJECTIU 21: Vetllar perquè les actuacions municipals dotin la població de Sant Cugat del Vallès d'habilitats i recursos que la capacitin en la presa de decisions i la gestió saludable dels consums de drogues i l'ús de pantalles.

OBJECTIU 22: Millorar la capacitat d'obtenir i actualitzar dades relatives a les conductes de risc al municipi, l'impacte de les actuacions i l'adaptació de les intervencions.

OBJECTIU 23: Mantenir informada la població sobre l'actualitat del pla.

OBJECTIU 24: Fer arribar missatges preventius a la població a través dels canals de comunicació previstos al Pla.

9. PLA D'ACCIÓ 2020–2024

Objectius operatius proposats per la comissió tècnica del Pla 1 Segon per dur-los a terme en el període que va de l'any 2020 a l'any 2024.

El Pla d'acció 2020-2024 inclou informació detallada sobre els objectius específics i operatius que es desenvoluparan per àmbit d'actuació i nivell preventiu.

En el pla de treball 2020-2021 es detallaran accions, població diana, temporalització, agents implicats, indicadors, instruments d'avaluació i cost.

ENTORN ESCOLAR

PREVENCIÓ UNIVERSAL

OBJECTIU 1: Millorar des dels centres educatius la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i els usos de les pantalles.

OBJECTIU 2: Potenciar la presència de referents adults positius en aquesta franja d'edat.

OBJECTIU 3: Reduir els usos irresponsables/banalitzadors del consum d'alcohol i les conductes de risc que hi van associades, especialment per part del col·lectiu jove.

OBJECTIUS OPERATIUS

- Realitzar tallers de prevenció específica.
- Realitzar tallers de prevenció inespecífica (autoconeixement, habilitats socials i gestió emocional).
- Acompanyar i formar al professorat en la seva funció com a referent positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles.
- Impulsar el paper preventiu de les AMPA.
- Fomentar accions preventives adreçades a etapes d'educació post-obligatòria (cicles formatius, universitat...).
- Afavorir d'accions amb metodologia participativa (aprenentatge i servei).

PREVENCIÓ SELECTIVA I INDICADA

OBJECTIU 4: Detectar els consums i usos potencialment problemàtics de drogues i pantalles, per poder intervenir i disminuir-ne les conseqüències negatives.

OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.

OBJECTIU 6: Facilitar l'atenció especialitzada davant les conductes addictives.

OBJECTIUS OPERATIUS

- Realitzar tallers de prevenció selectiva i indicada.
- Crear protocols de detecció i actuació als centres educatius.
- Derivar casos des dels centres educatius a l'assessoria sobre drogues i pantalles.
- Acompanyar i formar al professorat en la seva funció com a referent positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles.
- Coordinar accions preventives i de control amb els cossos de seguretat per detectar consums problemàtics de drogues en els entorns dels centres educatius.
- Implicar als mateixos consumidors en les accions preventives.
- Consolidar mecanismes de coordinació i derivació amb serveis especialitzats de salut mental i atenció a drogodependències (CSMIJ, CASD, SPOTT...).

ENTORN FAMILIAR

PREVENCIÓ UNIVERSAL

OBJECTIU 1: Millorar la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i els usos de les pantalles.

OBJECTIU 3: Reduir els usos irresponsables/banalitzadors del consum d'alcohol i les conductes de risc associades, especialment per part del col·lectiu jove.

OBJECTIU 7: Apoderar a mares i pares com a agents socialitzadors positius en la prevenció del consum de drogues i usos de les pantalles dels seus fills i filles.

OBJECTIUS OPERATIUS

- Realitzar accions formatives de parentalitat positiva (gestió dels límits, comunicació, assertivitat, valors, etc.), socialització en matèria de drogues i usos de pantalles.
- Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessoreries sobre drogues o pantalles als nois i noies joves, famílies i professionals.
- Oferir informació específica per a famílies a través de la web (www.1segon.cat) i/o altres canals de comunicació.
- Realitzar accions formatives de prevenció específica i inespecífica que fomentin el benestar emocional de la població adolescent i jove i dels seus nuclis de convivència.
- Crear espais de trobada (grups de mares i pares) des d'on construir coneixement compartit i bones praxis.
- Vetllar perquè en les actuacions municipals adreçades a famílies es fomenti un estil educatiu/parental autoritzat o democràtic (que està demostrat que impacta favorablement en la promoció de la salut).

PREVENCIÓ SELECTIVA I INDICADA

OBJECTIU 8: Millorar les habilitats parentals d'aquelles famílies que presenten més factors de risc pel que fa al consum de drogues i pantalles.

OBJECTIU 9: Augmentar, des dels nuclis de convivència, la detecció de consums potencialment problemàtics de drogues i/o els mals usos de les pantalles,.

OBJECTIUS OPERATIUS

- Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessoreries sobre drogues o pantalles a nois i noies joves, famílies i professionals.
- Realitzar accions formatives de prevenció específica i inespecífica que fomentin el benestar emocional dels nois i noies adolescents i joves i els seus nuclis de convivència i que contempli la singularitat del grup destinatari.
- Consolidar mecanismes de coordinació i derivació amb serveis especialitzats de salut mental i atenció a drogodependències (CSMIJ, CASD, SPOTT...).
- Oferir a les famílies la informació necessària sobre els recursos municipals disponibles i com accedir-hi.

PREVENCIÓ UNIVERSAL

OBJECTIU 3: Reduir els usos irresponsables/banalitzadors del consum d'alcohol i les conductes de risc associades, especialment per part del col·lectiu jove.

OBJECTIU 10: Participar en el Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn de Sant Cugat, que vol minimitzar l'impacte negatiu en la convivència, la salut i la seguretat.

OBJECTIU 11: Reduir els factors ambientals que potencien els riscos associats a la ingesta d'alcohol i/o d'altres drogues en entorns de consum, com a mesura de prevenció estructural.

OBJECTIU 12: Reduir les conductes de risc relacionades amb el consum d'alcohol i d'altres drogues en entorns de consum.

OBJECTIU 13: Reduir el consum de begudes alcohòliques i altres drogues en activitats vinculades al lleure.

OBJECTIU 14: Reduir els riscos associats a l'ús de pantalles.

OBJECTIUS OPERATIUS

- Coordinar-se amb tots els agents que formen part del Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn de Sant Cugat.
- Col·laborar en l'elaboració d'una diagnosi sobre els diversos factors (personals, ambientals...) i conductes de risc en espais d'oci nocturn aportant els marcs de referència i bones pràctiques del Pla 1Segon.
- Implementar el programa "Nits de qualitat".
- Impulsar la implantació del segell QdeFesta del programa "Nits de qualitat".
- Promoure els canvis necessaris al municipi que sorgeixin en la diagnosi del Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn de Sant Cugat.
- Reforçar l'aplicació de les lleis que regulen el consum de drogues, la limitació de la seva promoció i comercialització.
- Facilitar la presència dels equips d'emergència i de seguretat en els contextos de consum.
- Vetllar per la coherència preventiva entre tots els agents implicats en entorns de consum.
- Impulsar la presència de la carpa de reducció de riscos i d'agents socioeducatius en entorns de consum.
- Incorporar la presència de missatges preventius sobre l'ús de pantalles en la carpa de reducció de riscos en entorns de consum.
- Oferir tallers de prevenció específica en centres educatius, especialment en moments previs a les festes populars del municipi.
- Formar el col·lectiu de professionals que treballa en l'àmbit de l'oci nocturn (així com entitats i associacions) en dispensació responsable d'alcohol i begudes estimulants.
- Elaborar material gràfic específic per reduir riscos derivats del consum d'alcohol i altres drogues.
- Elaborar material gràfic específic per reduir riscos derivats del mal ús de les pantalles.
- Proposar models alternatius d'oci no vinculats directament amb el consum.
- Realitzar formació sobre prevenció de consum de drogues i pantalles als agents del lleure.
- Acompanyar i formar els agents que intervenen en l'entorn d'oci i lleure en la seva funció com a referents positius en l'àmbit de les drogues i pantalles.
- Promoure el consum de begudes sense alcohol entre el col·lectiu d'assistents a activitats de lleure.
- Implicar al teixit associatiu en la tasca preventiva.
- Vetllar per la coherència preventiva en aquelles activitats de lleure que es duguin a terme al municipi.
- Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessoreries sobre drogues o pantalles als nois i noies joves, famílies i professionals.

PREVENCIÓ SELECTIVA I INDICADA

OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.

OBJECTIU 12: Reduir les conductes de risc relacionades amb el consum d'alcohol i d'altres drogues en entorns de consum.

OBJECTIU 15: Augmentar la detecció precoç de consums problemàtics de drogues des de l'àmbit de l'oci i el lleure.

OBJECTIUS OPERATIUS

- Millorar la coordinació de les accions preventives i de control amb els cossos de seguretat i amb serveis de salut per detectar consums problemàtics de drogues en els entorns de consum.
- Implementar controls d'alcoholèmia preventius en entorns de consum.
- Implicar als propis consumidors en les accions preventives, posant èmfasi amb els clubs socials i les associacions cannàbiques.
- Garantir la vessant preventiva i de promoció de la salut recollida en l'Ordenança reguladora dels clubs socials i associacions cannàbiques del municipi.

ENTORN COMUNITARI

PREVENCIÓ UNIVERSAL

OBJECTIU 1: Millorar la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i usos de les pantalles.

OBJECTIU 2: Fomentar la presència de referents adults positius en aquesta franja d'edat com a estratègia preventiva de detecció i intervenció.

OBJECTIU 11: Reduir els factors ambientals que potencien els riscos associats a la ingesta d'alcohol i/o d'altres drogues en entorns de consum, com a mesura de prevenció estructural.

OBJECTIU 16: Facilitar l'accés de les dones als serveis d'assessorament i tractament sobre drogues.

OBJECTIU 17: Promoure el benestar emocional de les persones, com a estratègia preventiva davant els consums de drogues i usos de pantalles.

OBJECTIUS OPERATIUS

- Fomentar accions preventives adreçades a entitats del municipi.
- Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessories sobre drogues o pantalles als nois i noies joves, les famílies i el col·lectiu de professionals.
- Acompanyar i formar els agents socials de la ciutat en la seva funció com a referents positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles.
- Realitzar campanyes d'informació i sensibilització.
- Reforçar l'aplicació de les lleis que regulen el consum de drogues, la limitació de la seva promoció i comercialització.
- Vetllar per la coherència preventiva entre tots els agents implicats en la comunitat.
- Vetllar per la no estigmatització de col·lectius específics, zones o barris del municipi en relació als consums de drogues.
- Incorporar la perspectiva de gènere en totes les actuacions del Pla.
- Donar suport als col·lectius de professionals de la salut i la resta d'agents socials del municipi per dur a terme intervencions preventives que promoguin el benestar emocional en el seu marc de treball.
- Incorporar l'objectiu del benestar emocional en aquells plans estratègics en què es participi.

PREVENCIÓ SELECTIVA I INDICADA

OBJECTIU 6: Facilitar l'atenció especialitzada davant les conductes addictives.

OBJECTIU 18: Millorar la detecció, intervenció i derivació de consums problemàtics entre la població.

OBJECTIU 19: Reforçar el programa "Val la pena".

OBJECTIUS OPERATIUS

- Oferir a la comunitat la informació necessària sobre com detectar consums problemàtics.
- Donar a conèixer i facilitar a tota la ciutadania l'accés als recursos de prevenció i atenció existents en el territori.
- Conèixer millor les barreres socials que dificulten l'accés de les dones a aquests serveis.
- Millorar la coordinació entre l'Assessoria de Drogues i Pantalles i els cossos de seguretat.
- Consolidar mecanismes de coordinació i derivació amb serveis especialitzats de salut mental i atenció a drogodependències (CSMIJ, CASD, SPOTT...).

GESTIÓ DEL PLA

PREVENCIÓ UNIVERSAL

OBJECTIU 20: Mantenir una estructura que permeti assolir els objectius plantejats i desplegar les accions recollides al Pla.

OBJECTIU 21: Vetllar perquè les actuacions municipals dotin la població de Sant Cugat del Vallès d'habilitats i recursos que la capacitin en la presa de decisions i la gestió saludable dels consums de drogues i l'ús de pantalles.

OBJECTIU 22: Millorar la capacitat d'obtenir i actualitzar dades relatives a les conductes de risc al municipi, l'impacte de les actuacions i l'adaptació de les intervencions.

OBJECTIUS OPERATIUS

- Revisar i definir les funcions del grup motor, la comissió tècnica i la comissió política al llarg dels desplegament del Pla.
- Millorar la comunicació entre els agents implicats en el Pla.
- Crear un procediment consensuat d'accés i derivació entre l'assessoria i altres recursos.
- Establir comissions de treball si s'escau.
- Realitzar accions de coordinació amb altres plans municipals.
- Impulsar espais de formació i reflexió entre els diferents agents socials i col·lectius per anar construint un marc de referència i coneixement compartit i coherent al municipi en l'àmbit de les drogues i pantalles.
- Conèixer més a fons les problemàtiques de la població jove impulsant la incorporació al projecte Planet Youth.
- Establir canals de recollida d'informació en coordinació amb els cossos de seguretat, serveis d'urgències sobre consums i recursos de salut sobre el consum de drogues, inclosos els hipnosedants.

COMUNICACIÓ

PREVENCIÓ UNIVERSAL

OBJECTIU 23: Mantenir informada la població sobre l'actualitat del Pla.

OBJECTIU 24: Fer arribar missatges preventius a la població a través dels canals de comunicació previstos en el Pla.

OBJECTIUS OPERATIUS

- Mantenir actualitzats els continguts del <http://1segon.cat/>.
- Incorporar nous continguts al <http://1segon.cat/>, especialment pel que fa a pantalles i a l'entorn familiar.
- Donar a conèixer el procediment d'accés i derivació entre l'assessoria i altres recursos a la ciutadania.
- Realitzar col·laboracions puntuals en els mitjans de comunicació locals.
- Planificar i emprar les eines necessàries per fer difusió de continguts i activitats adaptades a les diferents accions i necessitats.
- Aprofitar dates assenyalades (dies mundials sense tabac...) per sensibilitzar sobre els riscos del consum de drogues i l'ús abusiu de pantalles.

ASSESSORIA A JOVES I FAMÍLIES

PREVENCIÓ UNIVERSAL, SELECTIVA I INDICADA

OBJECTIU 1: Millorar la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i usos de les pantalles.

OBJECTIU 4: Detectar els consums potencialment problemàtics de drogues i pantalles, per poder intervenir i disminuir-ne les conseqüències negatives.

OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.

OBJECTIU 7: Apoderar a mares i pares com a agents socialitzadors positius en la prevenció del consum de drogues i usos de les pantalles dels seus fills i filles.

OBJECTIUS OPERATIUS

- Mantenir l'assessoria a joves i famílies sobre drogues.
- Impulsar la creació d'una assessoria als joves i a les famílies sobre pantalles.
- Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessories, sobre drogues o pantalles, a nois i noies joves, famílies i professionals.
- Fomentar la derivació de casos a l'assessoria sobre drogues i pantalles des dels centres educatius.
- Acompanyar i formar l'equip docent en la seva funció com a referent positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles.
- Coordinar accions preventives i de control amb els cossos de seguretat per detectar consums problemàtics de drogues en els entorns dels centres educatius.

10. PLA DE TREBALL 2020–2021

10.1. ENTORN ESCOLAR

ENTORN D'ACTUACIÓ. Escolar	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 1: Millorar la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i usos de les pantalles dels centres educatius.</i> <i>OBJECTIU 3: Reduir els usos irresponsables/banalitzadors del consum d'alcohol i les conductes de risc associades, especialment per part del col·lectiu jove.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Realitzar tallers de prevenció inespecífica (autoconeixement, habilitats socials i gestió emocional).	
ACCIÓ	Planificar i realitzar tallers anuals de prevenció inespecífica a l'alumnat dels centres educatius de Sant Cugat del Vallès que ho sol·licitin i donar a conèixer l'assessoria sobre drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Alumnat de primària i secundària
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representant entitats especialistes en prevenció sobre drogues Equip educatiu dels centres educatius de secundària Tècnic/a d'educació
INDICADORS	Nombre de centres educatius Nombre de sessions realitzades per centre educatiu Nombre de participants Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació de l'alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Escolar	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
OBJECTIU 1: Millorar la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i usos de les pantalles dels centres educatius. OBJECTIU 3: Reduir els usos irresponsables/banalitzadors del consum d'alcohol i les conductes de risc associades, especialment per part del col·lectiu jove.	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Realitzar tallers de prevenció específica.	
ACCIÓ	Planificar i realitzar tallers anuals de prevenció específica a l'alumnat de secundària dels centres educatius de Sant Cugat del Vallès que ho sol·licitin i donar a conèixer l'assessoria sobre drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Alumnat de primària i secundària
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representant d'entitats especialistes en prevenció sobre drogues Equip educatiu dels centres educatius de secundària Tècnic/a d'educació
INDICADORS	Nombre de centres educatius Nombre de sessions realitzades per centre educatiu Nombre de participants Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Escolar	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 2: Potenciar la presència de referents adults positius entre el col·lectiu jove.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Acompanyar i formar al professorat en la seva funció com a referent positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles.	
ACCIÓ	Planificar i realitzar formacions anuals al professorat dels centres educatius de Sant Cugat del Vallès sobre consum de drogues i pantalles i sensibilitzar sobre el seu paper com a referents adults positius per a l'alumnat.
POBLACIÓ DIANA	Professorat de secundària
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Equip educatiu dels centres educatius de secundària Tècnic/a d'educació
INDICADORS	Nombre de centres educatius Nombre de sessions realitzades per centre educatiu Nombre de participants Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Escolar	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 4: Detectar els consums potencialment problemàtics de drogues i pantalles, per poder intervenir i disminuir-ne les conseqüències negatives.</i> <i>OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.</i> <i>OBJECTIU 6: Facilitar l'atenció especialitzada davant les conductes addictives.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Realitzar tallers de prevenció selectiva i indicada.	
ACCIÓ	Planificar i realitzar tallers anuals de prevenció específica dirigits a alumnat dels centres educatius de Sant Cugat del Vallès amb factors de risc i/o consums de drogues i/o pantalles que poden resultar problemàtics i donar a conèixer l'assessoria sobre drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Alumnat de secundària
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representant entitats especialistes en prevenció sobre drogues Equip educatiu dels centres educatius de secundària Tècnic/a d'educació
INDICADORS	Nombre de centres educatius Nombre de sessions realitzades per centre educatiu Nombre de participants Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Escolar	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 4: Detectar els consums potencialment problemàtics de drogues i pantalles, per poder intervenir i disminuir-ne les conseqüències negatives.</i> <i>OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.</i> <i>OBJECTIU 6: Facilitar l'atenció especialitzada davant les conductes addictives.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Crear protocols de detecció i actuació en els centres educatius. Derivar casos a l'assessoria sobre drogues i pantalles des dels centres educatius.	
ACCIÓ	Crear una comissió de docents de diferents centres educatius de Sant Cugat del Vallès per a recollir necessitats i actuacions que es realitzen des dels centres quan es detecten casos de consums de drogues.
POBLACIÓ DIANA	Professorat de secundària
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Equip educatiu dels centres educatius de secundària Professorat de secundària Tècnic/a d'educació
INDICADORS	Nombre de centres educatius participants Nombre de reunions realitzades Nombre de participants
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Escolar	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 4: Detectar els consums potencialment problemàtics de drogues i pantalles, per poder intervenir i disminuir-ne les conseqüències negatives.</i> <i>OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.</i> <i>OBJECTIU 6: Facilitar l'atenció especialitzada davant les conductes addictives.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Derivar casos a l'assessoria sobre drogues i pantalles des dels centres educatius.	
ACCIÓ	Realitzar a inici de curs una sessió presentació de l'assessoria sobre drogues i pantalles als diferents centres educatius.
POBLACIÓ DIANA	Alumnat de secundària
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Equip educatiu dels centres educatius de secundària Tècnic/a d'educació
INDICADORS	Nombre de centres educatius Nombre de derivacions realitzades
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Escolar	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 4: Detectar els consums potencialment problemàtics de drogues i pantalles, per poder intervenir i disminuir-ne les conseqüències negatives.</i> <i>OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.</i> <i>OBJECTIU 6: Facilitar l'atenció especialitzada davant les conductes addictives.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Coordinar accions preventives i de control amb els cossos de seguretat per a detectar consums problemàtics de drogues en els entorns dels centres educatius.	
ACCIÓ	Realitzar sessions de coordinació entre els centres educatius, els cossos de seguretat i l'assessoria sobre drogues i pantalles per d'establir vies de comunicació eficaces al llarg del curs escolar.
POBLACIÓ DIANA	Alumnat de secundària
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representats dels cossos de seguretat locals i autonòmic. Equip educatiu dels centres educatius de secundària
INDICADORS	Nombre de centres educatius participants Nombre de reunions realitzades
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Escolar	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 4: Detectar els consums potencialment problemàtics de drogues i pantalles, per poder intervenir i disminuir-ne les conseqüències negatives.</i> <i>OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.</i> <i>OBJECTIU 6: Facilitar l'atenció especialitzada davant les conductes addictives.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Crear protocols de detecció i actuació en els centres educatius. Derivar casos a l'assessoria sobre drogues i pantalles des dels centres educatius. Acompanyar i formar al professorat en la seva funció com a referent positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles.	
ACCIÓ	Elaborar i donar a conèixer a la comunitat educativa els documents dels protocols adaptats a la realitat de cada centre educatiu de detecció i actuació en front el consum de drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Alumnat d'educació primària, secundària, batxillerat, cicles formatius, PFI i escola d'adults
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Equip educatiu dels centres educatius Professorat de secundària
INDICADORS	Nombre de centres educatius Nombre de casos per centre educatiu Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció
COST	A determinar

10.2. ENTORN FAMILIAR

ENTORN D'ACTUACIÓ. Familiar	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 1: Millorar la capacitat de decisió de nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i usos de les pantalles.</i> <i>OBJECTIU 3: Reduir els usos irresponsables/banalitzadors del consum d'alcohol i les conductes de risc associades, especialment per part del col·lectiu jove.</i> <i>OBJECTIU 7: Apoderar a mares i pares com a agents socialitzadors positius en la prevenció del consum de drogues i usos de les pantalles dels seus fills i filles.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Realitzar accions formatives de parentalitat positiva (gestió dels límits, comunicació, assertivitat, valors, etc.), socialització en matèria de drogues i usos de pantalles. Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessories sobre drogues o pantalles a nois i noies joves, famílies i professionals.	
ACCIÓ	Planificar i realitzar tallers de parentalitat positiva anuals amb les famílies de Sant Cugat del Vallès sobre consum de drogues i pantalles, sensibilitzar sobre el seu paper com a referents adults positius per als seus fills i filles i donar a conèixer l'assessoria sobre drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Famílies del municipi
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues AMPAS Equips educatius dels centres educatius
INDICADORS	Nombre de sessions realitzades Nombre de participants Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per als pares i mares
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Familiar	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 8: Millorar les habilitats parentals d'aquelles famílies que presenten majors factors de risc pel que fa al consum de drogues i pantalles.</i> <i>OBJECTIU 9: Augmentar, des dels nuclis de convivència, la detecció de consums potencialment problemàtics de drogues i/o mals usos de les pantalles.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessories sobre drogues o pantalles a nois i noies joves, famílies i professionals. Realitzar accions formatives de prevenció específica i inespecífica que fomentin el benestar emocional d'adolescents i joves i els seus nuclis de convivència i que contempli la singularitat del grup destinatari. Oferir a les famílies la informació necessària sobre els recursos municipals disponibles i com accedir-hi.	
ACCIÓ	Planificar (amb serveis socials i altres recursos en contacte amb famílies amb factors de risc pel que fa al consum problemàtic de drogues i pantalles) i realitzar programes de parentalitat positiva anuals amb famílies en situació de risc de Sant Cugat del Vallès sobre consum de drogues i pantalles, sensibilitzar sobre el seu paper com a referents adults positius per als seus fills i filles i donar a conèixer l'assessoria sobre drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Famílies del municipi
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Tècnic/a de serveis socials Equips educatius dels centres educatius
INDICADORS	Nombre de sessions realitzades Nombre de participants Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per als pares i mares
COST	A determinar

10.3. ENTORN OCI I LLEURE

ENTORN D'ACTUACIÓ. Oci i lleure	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 3: Reduir els usos irresponsables/banalitzadors del consum d'alcohol i les conductes de risc associades, especialment per part del col·lectiu jove.</i> <i>OBJECTIU 10: Participar en el Programa de Prevenció i Intervenció en l'oci nocturn de Sant Cugat, que pretén minimitzar l'impacte negatiu en la convivència, la salut i la seguretat.</i> <i>OBJECTIU 11: Reduir els factors ambientals que potencien els riscos associats a la ingesta d'alcohol i/o d'altres drogues en entorns de consum, com a mesura de prevenció estructural.</i> <i>OBJECTIU 12: Reduir les conductes de risc relacionades amb el consum d'alcohol i d'altres drogues en entorns de consum.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Coordinar-se amb tots els agents que formen part del Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn de Sant Cugat. Col·laborar en l'elaboració d'una diagnosi sobre els diversos factors (personals, ambientals...) i conductes de risc en espais d'oci nocturn aportant els marcs de referència i bones pràctiques del Pla 1Segon). Vetllar per la coherència preventiva entre tots els agents implicats en entorns de consum.	
ACCIÓ	Participar en les diferents sessions participatives que es duguin a terme en el marc del Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn de Sant Cugat.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representants del Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn a Sant Cugat
INDICADORS	Nombre de reunions realitzades Nombre de participants
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Oci i lleure	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 3: Reduir els usos irresponsables/banalitzadors del consum d'alcohol i les conductes de risc associades, especialment per part del col·lectiu jove.</i> <i>OBJECTIU 12: Reduir les conductes de risc relacionades amb el consum d'alcohol i d'altres drogues en entorns de consum.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Facilitar la presència dels equips d'emergència i de seguretat en els contextos de consum. Vetllar per la coherència preventiva entre tots els agents implicats en entorns de consum.	
ACCIÓ	Recollir i aportar dades sobre entorns de consum als cossos de seguretat i als equips d'emergència i realitzar sessions de coordinació per establir la presència d'equips d'emergència segons les necessitats del municipi.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representats dels cossos de seguretat locals i autonòmic. Representat equips emergència Representants del Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn a Sant Cugat
INDICADORS	Nombre de reunions realitzades
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Oci i lleure	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 3: Reduir els usos irresponsables/banalitzadors del consum d'alcohol i les conductes de risc associades, especialment per part del col·lectiu jove.</i> <i>OBJECTIU 12: Reduir les conductes de risc relacionades amb el consum d'alcohol i d'altres drogues en entorns de consum.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Facilitar la presència dels equips d'emergència i de seguretat en els contextos de consum. Vetllar per la coherència preventiva entre tots els agents implicats en entorns de consum. Formar als i les professionals que treballen en l'àmbit de l'oci nocturn (així com entitats i associacions) en dispensació responsable d'alcohol i begudes estimulants. Implicar el teixit associatiu en la tasca preventiva. Vetllar per la coherència preventiva en aquelles activitats de lleure que es portin a terme en el municipi.	
ACCIÓ	Realitzar formacions sobre dispensació responsable de begudes alcohòliques a membres d'entitats i associacions que realitzin activitats d'oci nocturn a instal·lacions municipals i oferir certificat d'assistència per a futurs esdeveniments.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representant entitats del municipi Representant d'associacions del municipi Representants del Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn a Sant Cugat
INDICADORS	Nombre d'associacions participants Nombre de sessions realitzades per centre educatiu Nombre de participants Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació de l'alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Oci i lleure	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 3: Reduir els usos irresponsables/banalitzadors del consum d'alcohol i les conductes de risc associades, especialment per part del col·lectiu jove.</i> <i>OBJECTIU 13: Reduir el consum de begudes alcohòliques i altres drogues en activitats vinculades al lleure.</i> <i>OBJECTIU 14: Reduir els riscos associats a l'ús de pantalles.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Realitzar formació sobre prevenció de consum de drogues i pantalles als agents del lleure. Acompanyar i formar als agents que intervenen en l'entorn d'oci i lleure en la seva funció com a referent positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles. Implicar el teixit associatiu en la tasca preventiva. Vetllar per la coherència preventiva en aquelles activitats de lleure que es portin a terme en el municipi.	
ACCIÓ	Planificar i realitzar formacions anuals a agents del lleure de Sant Cugat del Vallès sobre consum de drogues i pantalles i sensibilitzar sobre el seu paper com a referents adults positius per al col·lectiu jove.
POBLACIÓ DIANA	Adolescents i joves
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Agents del lleure Representants del Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn a Sant Cugat
INDICADORS	Nombre d'entitats participants Nombre d'associacions participants Nombre de sessions realitzades per centre educatiu Nombre de participants Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Oci i lleure	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 12: Reduir les conductes de risc relacionades amb el consum d'alcohol i d'altres drogues en entorns de consum.</i> <i>OBJECTIU 15: Augmentar la detecció precoç de consums problemàtics de drogues des de l'àmbit de l'oci i el lleure.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Millorar la coordinació de les accions preventives i de control amb els cossos de seguretat i amb serveis de salut per a detectar consums problemàtics de drogues en els entorns de consum. Implementar controls d'alcoholèmia preventius en entorns de consum.	
ACCIÓ	Recollir i aportar dades sobre entorns de consum als cossos de seguretat i realitzar sessions de coordinació per establir controls d'alcoholèmia preventius ajustats a les necessitats del municipi.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representats dels cossos de seguretat locals i autonòmic. Representants del "Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn a Sant Cugat
INDICADORS	Nombre de reunions realitzades
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Oci i lleure	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.</i> <i>OBJECTIU 12: Reduir les conductes de risc relacionades amb el consum d'alcohol i d'altres drogues en entorns de consum.</i> <i>OBJECTIU 15: Augmentar la detecció precoç de consums problemàtics de drogues des de l'àmbit de l'oci i el lleure.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Garantir la vessant preventiva i de promoció de la salut recollida en l'Ordenança reguladora dels clubs socials i associacions cannàbiques del municipi.	
ACCIÓ	Planificar i realitzar formacions anuals a associacions cannàbiques de Sant Cugat del Vallès sobre consum de drogues i pantalles, sensibilitzar sobre el seu paper com a referents adults positius per al col·lectiu d'usuaris i donar a conèixer l'assessoria sobre drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Usuaris associacions cannàbiques del municipi
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representant associacions cannàbiques del municipi
INDICADORS	Nombre d'associacions participants Nombre de sessions realitzades per centre educatiu Nombre de participants Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Oci i lleure	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Millorar la coordinació de les accions preventives i de control amb els cossos de seguretat i amb serveis de salut per a detectar consums problemàtics de drogues en els entorns de consum.	
ACCIÓ	Intercanviar dades sobre entorns de consum de cànnabis amb els cossos de seguretat i realitzar sessions de coordinació per establir derivacions a l'assessoria de drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representats dels cossos de seguretat locals i autonòmic. Representants del Programa de prevenció i intervenció en l'oci nocturn a Sant Cugat
INDICADORS	Nombre de reunions realitzades
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

10.4. ENTORN COMUNITARI

ENTORN D'ACTUACIÓ. Comunitari	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 1: Millorar la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i usos de les pantalles.</i> <i>OBJECTIU 2: Fomentar la presència de referents adults positius per al col·lectiu jove com a estratègia preventiva de detecció i intervenció.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessoreries sobre drogues o pantalles a nois i noies joves, famílies i professionals. Acompanyar i formar als agents socials de la ciutat en la seva funció com a referent positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles. Vetllar per la coherència preventiva entre tots els agents implicats en la comunitat. Vetllar per la no estigmatització de col·lectius específics, zones o barris del municipi en relació als consums de drogues.	
ACCIÓ	Realitzar sessions de coordinació amb professionals que desenvolupin formacions de prevenció al municipi per traslladar la realitat de la població diana.
POBLACIÓ DIANA	Professionals
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representant entitats especialistes en prevenció sobre drogues Representats dels cossos de seguretat locals i autonòmic.
INDICADORS	Nombre de reunions realitzades
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Comunitari	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 1: Millorar la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i usos de les pantalles.</i> <i>OBJECTIU 2: Fomentar la presència de referents adults positius per al col·lectiu jove com a estratègia preventiva de detecció i intervenció.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Fomentar accions preventives adreçades a entitats del municipi. Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessories sobre drogues o pantalles a nois i noies joves, famílies i professionals. Acompanyar i formar als agents socials de la ciutat en la seva funció com a referent positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles. Vetllar per la coherència preventiva entre tots els agents implicats en la comunitat. Vetllar per la no estigmatització de col·lectius específics, zones o barris del municipi en relació als consums de drogues.	
ACCIÓ	Planificar i realitzar formacions anuals a associacions i entitats de Sant Cugat del Vallès sobre consum de drogues i pantalles, sensibilitzar sobre el seu paper com a referents adults positius per la comunitat i donar a conèixer l'assessoria sobre drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representant associacions del municipi Representant d'entitats del municipi
INDICADORS	Nombre d'associacions participants Nombre d'entitats participants Nombre de sessions realitzades per centre educatiu Nombre de participants Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Comunitari	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 1: Millorar la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i usos de les pantalles.</i> <i>OBJECTIU 2: Fomentar la presència de referents adults positius per al col·lectiu jove com a estratègia preventiva de detecció i intervenció.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessories sobre drogues o pantalles a nois i noies joves, famílies i professionals. Acompanyar i formar als agents socials de la ciutat en la seva funció com a referent positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles.	
ACCIÓ	Disposar de material amb informació de contacte de l'assessoria sobre drogues i pantalles per facilitar en totes les formacions en matèria de prevenció sobre drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues
INDICADORS	Nombre materials repartits Nombre de derivacions realitzades
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Comunitari	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 6: Facilitar l'atenció especialitzada davant les conductes addictives.</i> <i>OBJECTIU 18: Millorar la detecció, intervenció i derivació de consums problemàtics entre la població.</i> <i>OBJECTIU 19: Reforçar el programa "Val la pena".</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Oferir a la comunitat la informació necessària sobre com detectar consums problemàtics. Donar a conèixer i facilitar a tota la ciutadania l'accés als recursos de prevenció i atenció existents en el territori. Millorar la coordinació entre l'assessoria de drogues i pantalles i els cossos de seguretat.	
ACCIÓ	Aplicar el programa "Val la pena"
POBLACIÓ DIANA	Nois i noies menors d'edat i les seves famílies sancionats per consum i/o tinença de drogues a la via pública
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representats dels cossos de seguretat locals i autonòmic
INDICADORS	Nombre de sessions realitzades per usuari Nombre de participants Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per als usuaris
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Comunitari	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 6: Facilitar l'atenció especialitzada davant les conductes addictives.</i> <i>OBJECTIU 18: Millorar la detecció, intervenció i derivació de consums problemàtics entre la població.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Oferir a la comunitat la informació necessària sobre com detectar consums problemàtics. Donar a conèixer i facilitar a tota la ciutadania l'accés als recursos de prevenció i atenció existents en el territori.	
ACCIÓ	Planificar i realitzar monogràfics sobre drogues i pantalles a la població general a través dels centres cívics del municipi.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representant centres cívics del municipi
INDICADORS	Nombre d'associacions participants Nombre d'entitats participants Nombre de sessions realitzades per centre educatiu Nombre de participants Grau de satisfacció de l'equip docent (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per al professorat
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Comunitari	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 6: Facilitar l'atenció especialitzada davant les conductes addictives.</i> <i>OBJECTIU 18: Millorar la detecció, intervenció i derivació de consums problemàtics entre la població.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Donar a conèixer i facilitar a tota la ciutadania l'accés als recursos de prevenció i atenció existents en el territori.	
ACCIÓ	Disposar de material amb informació de contacte de l'assessoria sobre drogues i pantalles per a facilitar als diferents recursos i entitats del municipi.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues
INDICADORS	Nombre materials repartits Nombre de derivacions realitzades
INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Comunitari	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 18: Millorar la detecció, intervenció i derivació de consums problemàtics entre la població.</i> <i>OBJECTIU 19: Reforçar el programa "Val la pena".</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Millorar la coordinació entre l'assessoria de drogues i pantalles i els cossos de seguretat.	
ACCIÓ	Realitzar sessions de coordinació de casos derivats del programa "Val la pena" entre cossos de seguretat i l'assessoria sobre drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Nois i noies menors d'edat i les seves famílies sancionats per consum i/o tinença de drogues a la via pública
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Representats dels cossos de seguretat locals i autonòmic
INDICADORS	Nombre de reunions realitzades
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

10.5. GESTIÓ DEL PLA

ENTORN D'ACTUACIÓ. Gestió del Pla	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 20: Mantenir una estructura que permeti assolir els objectius plantejats i desplegar les accions recollides al Pla.</i> <i>OBJECTIU 21: Vetllar perquè les actuacions municipals dotin la població de Sant Cugat del Vallès d'habilitats i recursos que els capacitin en la presa de decisions i la gestió saludable dels consums de drogues i l'ús de pantalles.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Revisar i definir les funcions del grup motor, la comissió tècnica i la comissió política al llarg dels desplegament del Pla. Millorar la comunicació entre els agents implicats al Pla.	
ACCIÓ	Establir la composició de la comissió política i assignar funcions generals i cronograma.
POBLACIÓ DIANA	Professionals
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Comissió política Pla 1Segon Grup motor Pla 1Segon Comissió tècnica Pla 1Segon
INDICADORS	Nombre de reunions realitzades Nombre de participants
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Gestió del Pla	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 20: Mantenir una estructura que permeti assolir els objectius plantejats i desplegar les accions recollides al Pla.</i> <i>OBJECTIU 21: Vetllar perquè les actuacions municipals dotin la població de Sant Cugat del Vallès d'habilitats i recursos que els capacitin en la presa de decisions i la gestió saludable dels consums de drogues i l'ús de pantalles.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Revisar i definir les funcions del grup motor, la comissió tècnica i la comissió política al llarg dels desplegament del Pla. Millorar la comunicació entre els agent implicats al Pla.	
ACCIÓ	Establir la composició del grup motor i assignar funcions generals i cronograma.
POBLACIÓ DIANA	Professionals
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Comissió política Pla 1Segon Grup motor Pla 1Segon Comissió tècnica Pla 1Segon
INDICADORS	Nombre de reunions realitzades Nombre de participants
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Gestió del Pla	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 20: Mantenir una estructura que permeti assolir els objectius plantejats i desplegar les accions recollides al Pla.</i> <i>OBJECTIU 21: Vetllar perquè les actuacions municipals dotin la població de Sant Cugat del Vallès d'habilitats i recursos que els capacitin en la presa de decisions i la gestió saludable dels consums de drogues i l'ús de pantalles.</i> <i>OBJECTIU 22: Millorar la capacitat d'obtenir i actualitzar dades relatives a les conductes de risc al municipi, l'impacte de les actuacions i l'adaptació de les intervencions.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Revisar i definir les funcions del grup motor, la comissió tècnica i la comissió política al llarg dels desplegament del Pla. Millorar la comunicació entre els agent implicats al Pla. Establir canals de recollida d'informació en coordinació amb els cossos de seguretat, serveis d'urgències sobre consums i recursos de salut sobre el consum de drogues, incloent els hipnosedants.	
ACCIÓ	Establir la composició de la comissió tècnica i assignar funcions generals i cronograma.
POBLACIÓ DIANA	Professionals
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Comissió política Pla 1Segon Grup motor Pla 1Segon Comissió tècnica Pla 1Segon
INDICADORS	Nombre de reunions realitzades Nombre de participants
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Gestió del Pla	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 21: Vetllar perquè les actuacions municipals dotin la població de Sant Cugat del Vallès d'habilitats i recursos que els capacitin en la presa de decisions i la gestió saludable dels consums de drogues i l'ús de pantalles.</i> <i>OBJECTIU 22: Millorar la capacitat d'obtenir i actualitzar dades relatives a les conductes de risc al municipi, l'impacte de les actuacions i l'adaptació de les intervencions.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Establir canals de recollida d'informació en coordinació amb els cossos de seguretat, serveis d'urgències sobre consums i recursos de salut sobre el consum de drogues, incloent els hipnosedants.	
ACCIÓ	Crear una base de dades de seguiment del Pla 1Segon i de les assessories sobre drogues i pantalles adreçades a joves i famílies.
POBLACIÓ DIANA	Professionals
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Grup motor Pla 1Segon Comissió tècnica Pla 1Segon
INDICADORS	Pla de treball Pla 1Segon Memòria Pla 1Segon
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Gestió del Pla	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 21: Vetllar perquè les actuacions municipals dotin la població de Sant Cugat del Vallès d'habilitats i recursos que els capacitin en la presa de decisions i la gestió saludable dels consums de drogues i l'ús de pantalles.</i> <i>OBJECTIU 22: Millorar la capacitat d'obtenir i actualitzar dades relatives a les conductes de risc al municipi, l'impacte de les actuacions i l'adaptació de les intervencions.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Establir canals de recollida d'informació en coordinació amb els cossos de seguretat, serveis d'urgències sobre consums i recursos de salut sobre el consum de drogues, incloent els hipnosedants.	
ACCIÓ	Definir i recollir de forma periòdica dades sobre les intervencions i derivacions realitzades des de diferents recursos i entitats relacionades amb els objectius del Pla 1Segon.
POBLACIÓ DIANA	Professionals
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Grup motor Pla 1Segon Comissió tècnica Pla 1Segon
INDICADORS	Pla de treball Pla 1Segon Memòria Pla 1Segon
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

10.6. COMUNICACIÓ

ENTORN D'ACTUACIÓ. Comunicació	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 23: Mantenir informada a la població sobre l'actualitat del Pla.</i> <i>OBJECTIU 24: Fer arribar missatges preventius a la població a través dels canals de comunicació previstos al Pla.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Donar a conèixer el procediment d'accés i derivació entre l'assessoria i altres recursos a la ciutadania. Realitzar col·laboracions puntuals als mitjans de comunicació locals. Planificar i emprar les eines necessàries per a fer difusió de continguts i activitats adaptades a les diferents accions i necessitats. Aprofitar dates senyalades (dies mundial sense tabac...) per sensibilitzar sobre els riscos del consum de drogues i de l'ús abusiu de pantalles.	
ACCIÓ	Realitzar col·laboracions puntuals a Ràdio Sant Cugat.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Grup motor Pla 1Segon Comissió tècnica Pla 1Segon
INDICADORS	Nombre de col·laboracions realitzades Contingut col·laboracions realitzades
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Comunicació	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 24: Fer arribar missatges preventius a la població a través dels canals de comunicació previstos al Pla.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Mantenir actualitzats els continguts del http://1segon.cat/ .	
ACCIÓ	Revisar de manera periòdica els continguts del web http://1segon.cat/.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Grup motor Pla 1Segon
INDICADORS	Darrera actualització http://1segon.cat/ Contingut http://1segon.cat/
INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Comunicació	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 24: Fer arribar missatges preventius a la població a través dels canals de comunicació previstos al Pla.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Donar a conèixer el procediment d'accés i derivació entre l'assessoria i altres recursos a la ciutadania.	
ACCIÓ	Incorporar al web procediment d'accés i derivació a l'assessoria sobre drogues i pantalles.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Grup motor Pla 1Segon
INDICADORS	Darrera actualització http://1segon.cat/ Contingut http://1segon.cat/
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Comunicació	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 23: Mantenir informada a la població sobre l'actualitat del Pla.</i> <i>OBJECTIU 24: Fer arribar missatges preventius a la població a través dels canals de comunicació previstos al Pla.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Donar a conèixer el procediment d'accés i derivació entre l'assessoria i altres recursos a la ciutadania. Planificar i emprar les eines necessàries per a fer difusió de continguts i activitats adaptades a les diferents accions i necessitats.	
ACCIÓ	Aprofitar les trobades amb els diferents agents implicats al municipi per a recollir necessitats sobre difusió d'informació.
POBLACIÓ DIANA	Tota la població
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Grup motor Pla 1Segon Comissió tècnica Pla 1Segon
INDICADORS	Nombre de coordinacions realitzades
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...)
COST	A determinar

10.7. ASSESSORIA A JOVES I FAMÍLIES

ENTORN D'ACTUACIÓ. Assessoria a joves i famílies	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal-selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 1: Millorar la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i usos de les pantalles.</i> <i>OBJECTIU 4: Detectar els consums potencialment problemàtics de drogues i pantalles, per poder intervenir i disminuir-ne les conseqüències negatives.</i> <i>OBJECTIU 5: Reduir els riscos associats al consum de cànnabis.</i> <i>OBJECTIU 7: Apoderar a mares i pares com a agents socialitzadors positius en la prevenció del consum de drogues i usos de les pantalles dels seus fills i filles.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Mantenir l'assessoria a joves i famílies sobre drogues. Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessories sobre drogues o pantalles a nois i noies joves, famílies i professionals. Fomentar, des dels centres educatius, la derivació de casos a l'assessoria sobre drogues i pantalles. Acompanyar i formar al professorat en la seva funció com a referent positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles. Coordinar accions preventives i de control amb els cossos de seguretat per a detectar consums problemàtics de drogues en els entorns dels centres educatius.	
ACCIÓ	Assessoria sobre drogues a joves i famílies.
POBLACIÓ DIANA	Joves del municipi Famílies del municipi Professionals del municipi
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Grup motor Pla 1Segon Comissió tècnica Pla 1Segon
INDICADORS	Nombre de sessions realitzades per usuari Nombre de participants Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per als usuaris
COST	A determinar

ENTORN D'ACTUACIÓ. Assessoria a joves i famílies	
NIVELL DE PREVENCIÓ. Prevenció universal-selectiva i indicada	
OBJECTIUS ESPECÍFICS A QUÈ RESPON	
<i>OBJECTIU 1: Millorar la capacitat de decisió dels nois i noies adolescents i joves enfront el consum de drogues i usos de les pantalles.</i> <i>OBJECTIU 4: Detectar els consums potencialment problemàtics de drogues i pantalles, per poder intervenir i disminuir-ne les conseqüències negatives.</i> <i>OBJECTIU 7: Apoderar a mares i pares com a agents socialitzadors positius en la prevenció del consum de drogues i usos de les pantalles dels seus fills i filles.</i>	
OBJECTIUS OPERATIUS A QUÈ RESPON	
Impulsar la creació d'una assessoria a joves i famílies sobre pantalles. Donar a conèixer i facilitar l'accés a les assessories sobre drogues o pantalles a nois i noies joves, famílies i professionals. Fomentar, des dels centres educatius, la derivació de casos a l'assessoria sobre drogues i pantalles. Acompanyar i formar al professorat en la seva funció com a referent positiu en l'àmbit de les drogues i pantalles.	
ACCIÓ	Assessoria sobre pantalles a joves i famílies.
POBLACIÓ DIANA	Joves del municipi Famílies del municipi Professionals del municipi
TEMPORALITZACIÓ	2020-2021
AGENTS IMPLICATS	Tècnic/a de drogues Grup motor Pla 1Segon Comissió tècnica Pla 1Segon
INDICADORS	Nombre de sessions realitzades per usuari Nombre de participants Grau de satisfacció (continguts, metodologia, participació alumnat i nivell d'implicació)
INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	Registre de les accions realitzades (nombre d'accions, de participants, col·lectius...) Enquestes de valoració i satisfacció per als usuaris
COST	A determinar

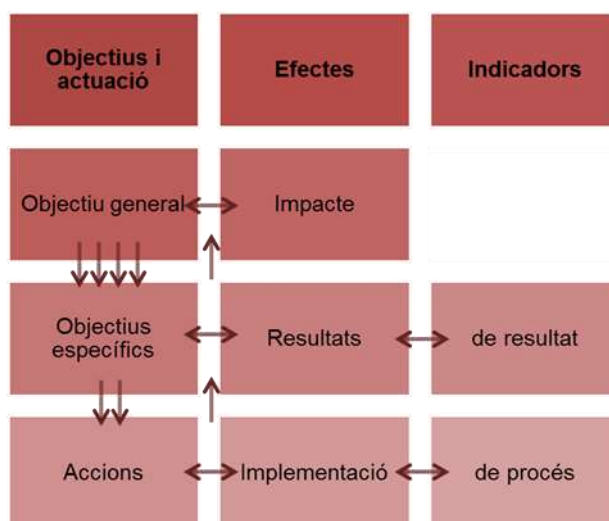
11. DELIMITACIÓ DELS PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ

Avaluar una intervenció és dur a terme un procés sistemàtic de recollida, processament i anàlisi d'informació. Segons la informació que ens interressi recollir, podrem avaluar diferents dimensions de la intervenció: procés, resultats i impacte.

Atenent el fet que la primera condició que ha de reunir l'avaluació és que sigui factible o viable, s'ha renunciat als nivells d'avaluació més ambiciosos (resultats i impacte), que haurien de ser escomesos per altres nivells de l'Administració dotats amb més recursos (humans, tècnics i econòmics).

Avaluar els resultats és especialment necessari quan manca evidència sobre l'efecte dels components de la intervenció. Llavors és molt recomanable fer una avaluació de resultats i d'impacte. En canvi, es pot prescindir de l'avaluació de resultats en aquelles intervencions àmpliament executades, avaluades amb anterioritat i de les quals ja es coneix l'eficàcia. En aquests casos és raonable assumir que la intervenció actual produirà els mateixos resultats que la primera o les anteriors, sempre que s'hagi aplicat respectant els components que van fer eficaç la intervenció original.

Les accions proposades estan avalades per l'aplicació de programes que han demostrat la seva efectivitat a partir de factors relacionats amb el disseny i els continguts (elecció d'un model teòric adequat que aportí evidències suficients que avalin la capacitat de les estratègies i continguts seleccionats per reduir la vulnerabilitat de la població enfront de les drogues, intensitat de les intervencions, etc.).

Avaluació del procés

L'avaluació de procés és l'anàlisi del desenvolupament de la intervenció i de l'avaluació de la població, una mena d'avaluació que ofereix un coneixement molt valuós sobre la intervenció perquè proporciona informació durant el desenvolupament i, al final, permet interpretar-ne millor els resultats. L'èxit de la intervenció dependrà també del seu desenvolupament. Si, a més, documentem el procés, facilitarem que es pugui replicar en altres contextos.

El desenvolupament i la valoració de la intervenció els podem mesurar mitjançant diferents tipus d'indicadors. Per a cada intervenció ens hem de plantejar quins indicadors escollim. Entre els indicadors que habitualment s'utilitzen per mesurar el desenvolupament i la valoració d'una intervenció, cal esmentar els de cobertura i de qualitat:

Indicador		Concepte	Informació
Cobertura		Nombre i/o percentatge de població assolida	Quantes persones han participat en l'activitat? Quantes persones disposen del material? Quantes persones responien al perfil de la població diana?
Qualitat	Exhaustivitat	Quantitat i tipus d'accions que s'han aplicat (compliment)	Quantes actuacions s'han desenvolupat en la intervenció? Quines actuacions s'han desenvolupat en la intervenció?
	Fidelitat	Seguiment de l'aplicació del pla original	Quin percentatge de l'actuació s'ha aplicat segons el Pla? Com s'han aplicat les accions? En quin ordre s'han aplicat? Quina ha estat la durada de les actuacions?
	Adequació	Adaptació de l'actuació a la població	Les actuacions han estat interessants per a la població? Les actuacions han estat útils per a la població? Les actuacions han estat comprensibles per a la població?
	Implicació	Participació de la població en la intervenció	La població participa/interacciona en les activitats?
	Satisfacció	Agradabilitat de la intervenció	Quina valoració de l'actuació fa la població? Quina actuació ha agradat més (o menys)?

Els instruments i els indicadors específics s'especifiquen a cadascuna de les fitxes de les accions.

Propostes de millora

Al finalitzar cada pla de treball anual, s'elaborarà una memòria que es presentarà a les diferents comissions perquè es puguin fer propostes de millora.

12. BIBLIOGRAFIA

ALONSO, José Manuel; DURAN, Antoni M.; LARRIBA, Jaume. *Què podem fer els serveis bàsics d'atenció social primària davant les drogodependències?* Barcelona: Promoció i Desenvolupament Social. 2ª Edició, 2014.

COLOM, Joan; ESTRADA, Maria; LARRIBA, Jaume (dir). *Guia de recomanacions per a la planificació de les intervencions en prevenció sobre drogues*. Barcelona: Departament de Salut, Generalitat de Catalunya. 2016.

Delegación del Gobierno para el Plan Nacional sobre Drogas. *Estrategia Nacional sobre Drogas 2009-2016*. Madrid: Ministerio de Sanidad y Política Social. 2009.

JOVÉ, Albert; RUÉ, Emma. *Pla local de prevenció de drogodependències. Orientacions per al diagnòstic*. Barcelona: Diputació de Barcelona. 2016. (Sèrie Benestar i Ciutadania)

LARRIBA, Jaume [et al.]. *Plans locals de prevenció de les drogodependències. Guia per al foment de la participació*. Barcelona: Diputació de Barcelona. 2008. (Documents de Treball, Benestar Social; 5)

SPOTT - Equip tècnic, Centre de prevenció i intervenció en drogodependències. *Guia per a l'elaboració d'un pla local de prevenció de drogodependències*. Barcelona: Diputació de Barcelona. 2012.

13. ANNEXOS

ANNEX I: MARC NORMATIU

MARC LEGAL

En relació amb les competències dels poders públics en general, i la distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes:

Constitució espanyola:

- ✓ Article 39, pel que fa a l'obligació dels poders públics d'assegurar la protecció social, econòmica i jurídica, en especial de la minoria d'edat, de conformitat amb els acords internacionals que vetllen pels seus drets.
- ✓ Article 43.2, pel que fa a l'atribució de competències als poders públics en l'organització i tutela de la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris.
- ✓ Article 149.1, punts 16, 17 i 29, pel que fa a la competència exclusiva de l'estat en les matèries següents:
 - 16.- Sanitat exterior. Bases i coordinació general de la sanitat. Legislació sobre productes farmacèutics.
 - 17.- Legislació bàsica y règim econòmic de la Seguridad Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per part de les CCAA.
 - 29.- Seguretat pública, sense perjudici de la possibilitat de creació de policies per les CCAA, d'acord amb els respectius estatuts en el marc d'allò que estableixi una llei orgànica.
- ✓ Article 148.1, punts 20 i 21, pel que fa a l'assumpció de competències de les CCAA en matèria d'assistència social, sanitat i higiene, respectivament.
- ✓ Article 149.3, pel que fa al sistema de fonts supletòries entre l'Estat i les CCAA.

En relació amb la normativa de l'Estat dictada en atribució de les seves competències:

- ✓ Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència. Llei, que juntament amb l'anterior configuren el marc actual envers la protecció jurídica del menor.
- ✓ Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, pel que fa a la tipificació de faltes administratives relatives al consum o possessió de drogues tòxiques i altres substàncies, i al consum de begudes alcohòliques en llocs i establiments públics quan es destorbi la tranquil·litat ciutadana.
- ✓ Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries davant del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac, amb voluntat de sistematitzar diferents continguts regulats tant parcialment com territorialment per part de les CCAA.
- ✓ Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal de la població menor d'edat, pel que fa a l'exigència de responsabilitat penal als noies i noies majors de 14 anys i als menors de 18 anys quan incorren en fets delictius previstos al Codi penal o altres lleis penals especials.
- ✓ Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica de la minoria d'edat, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil.
- ✓ Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del codi penal, pel que fa a la tipificació de delictes contra la salut pública.
- ✓ Llei 14/1986, de 25 de abril, general de sanitat, que estableix l'obligació de les administracions públiques sanitàries d'orientar les actuacions prioritàriament a la promoció

de la salut i la prevenció de malalties, evitar les activitats i productes que directament o indirectament puguin tenir conseqüències negatives per a la salut i regular la seva publicitat comercial.

- ✓ Llei 7/1985, de bases de règim local, pel que fa a les competències dels ens locals.

En relació amb l'assumpció de competències assumides pel Parlament de Catalunya:

- ✓ Llei orgànica 6/2006, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, capítol II, pel que fa a la concreció de la matèria respecte de les competències assumides.
- ✓ En aquest sentit, la normativa més destacada publicada al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya és:
- ✓ Resolució SLT/32/2015, de 15 de gener, per la qual s'aproven criteris en matèria de salut pública per orientar les associacions cannàbiques i els seus clubs socials i les condicions de l'exercici de la seva activitat per als ajuntaments de Catalunya.
- ✓ Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, pel que fa al contingut de les Normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) en relació, entre d'altres, a l'aplicació de mesures correctores i sancionadores de les irregularitats o faltes comeses per l'alumnat.
- ✓ Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.
- ✓ Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.
- ✓ Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC), pel que fa als drets i deures de l'alumnat, les faltes i sancions relacionades amb la convivència, en concret els actes o la possessió de mitjans o substàncies que puguin ésser perjudicials per a la salut i la incitació a aquests actes, i pel que fa a les funcions de la direcció del centre.
- ✓ Decret 105/2009 de 7 de juliol, pel qual es crea la Comissió Interdepartamental sobre Drogues, pel que fa a la seva composició i competències.
- ✓ Llei 11/2009, de 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives.
- ✓ Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials.
- ✓ Llei 4/2003, de seguretat pública de Catalunya, pel que fa a les competències assumides en matèria de seguretat per part de la Generalitat i els ens locals, i pels respectius cossos policials.
- ✓ Decret 200/2002, de 23 de juliol, pel qual es regula la senyalització de les limitacions en la venda de begudes alcohòliques.
- ✓ Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil.
- ✓ Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre drets d'informació relatius a la salut i a l'autonomia del pacient, i la documentació clínica.
- ✓ Decret 155/1994, de 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament, pel que fa a les funcions i àmbit d'actuació dels Equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) als centres escolars.
- ✓ Decret 266/1991, d'11 de desembre, pel qual es regula la capacitat sancionadora que preveu la Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència, en relació a l'atribució de competències sancionadores.
- ✓ Decret 235/1991, de 28 d'octubre, de desplegament de la Llei 20/1985, pel qual es regulen les advertències, els missatges dissuasius, els logotips i la senyalització sobre el tabac i les begudes alcohòliques.
- ✓ Decret 184/1990, de 20 de juny, de creació del programa d'atenció especialitzada per al tractament de conductes addictives en els centres penitenciaris.
- ✓ Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència, normativa marc en el context català en relació a les drogodependències i a la coordinació i competències entre les diferents Administracions Públiques.
- ✓ Normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) de cada centre educatiu, pel que fa a les mesures per a la promoció de la convivència, resolució de conflictes i mediació quan les irregularitats comeses per l'alumnat així ho permetin.

En relació a l'assumpció de competències assumides per l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

Ordenances municipals que directament o indirectament afecten la matèria, aprovades en virtut de la potestat reglamentària reconeguda als municipis a l'article 4 de la Llei 7/1985, de bases del règim local:

- ✓ Ordenança municipal reguladora de la ubicació de clubs socials de cànnabis i de les condicions d'implantació i de desenvolupament de les activitats de club social i associacions de cànnabis. Ordenança aprovada definitivament el 23 de gener de 2017.
- ✓ A destacar l'article 16: Manual de bones pràctiques i promoció de la convivència.
- ✓ L'Ajuntament de Sant Cugat, en col·laboració amb les associacions d'usuaris, degudament inscrites al Registre Municipal d'Associacions, elaborarà un manual o guia de bones pràctiques. Aquest document incorporarà accions per a la prevenció i millora de la convivència.
- ✓ Els clubs i associacions de cànnabis objecte d'aquesta normativa hauran de regir-se pel document de bones pràctiques citat en l'article 15.1.
- ✓ L'associació ha d'oferir serveis d'informació i assessorament professionalitzats en reducció de riscos i danys adreçats als socis, així com de detecció precoç, seguiment i derivació de consums problemàtics del cànnabis.
- ✓ L'associació ha de fer formació en reducció de riscos i danys associats als consums de cànnabis al personal responsable de la dispensació.
- ✓ L'ajuntament posarà a disposició de les associacions informació i assessorament en reducció de riscos i danys adreçats als socis, així com formació en reducció de riscos i danys associats als consums de cànnabis al personal responsable de la dispensació, per facilitar el compliment de l'article 15.3. i 15.4.
- ✓ Text refós de l'ordenança municipal de convivència ciutadana reguladora dels usos de les vies i dels espais públics. Sant Cugat del Vallès, 19 de juny de 2013. A destacar l'article 4. Ús comú general de la via pública:
- ✓ L'ús, aprofitament i gaudi de la via pública té, en principi, el caràcter d'ús comú general, i podrà, per això, ésser exercit lliurement per tots els residents i transeünts de la ciutat, sense altres limitacions que les establertes en aquesta ordenança, i en altres disposicions legals, per tal d'aconseguir una ordenada i pacífica convivència ciutadana.
- ✓ Qualsevol comportament que suposi un mal ús o generi embrutiment o danys a la via pública i als seus elements estructurals, constitueix infracció d'aquesta Ordenança (...).
- ✓ Es prohibeix utilitzar els espais públics i la via pública (carrers, places, voreres, parcs, jardins, ponts, camins i obres públiques d'aprofitament o utilització general):
 - Per exercir oficis o treballs.
 - Per estacionar remolcs de transport, amb tractor o sense, llevat de les zones industrials. Per col·locar qualsevol objecte amb la finalitat de dissuadir l'aparcament d'altri.
 - Per al consum i/o la tinença il·lícita, encara que no fos destinada al tràfic de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques, sempre que no constitueixi infracció penal, així com l'abandonament d'utilitatges o instruments utilitzats per al seu consum.
 - I, en general, per fer qualsevol acte que en limiti o n'exclougui la utilització per part d'altres ciutadans, sense perjudici de la normativa continguda als articles d'aquesta Ordenança referents a l'ús comú especial i l'ús privatiu de la via pública.

MARC PLANIFICADOR

MARC INTERNACIONAL

Estratègia europea en matèria de lluita contra les drogues 2013-2020

Adoptada pel Consell d'Europa de 29 de desembre de 2012, l'Estratègia estableix el marc, els objectius i les prioritats del pla d'acció amb un plantejament integrat i multidisciplinari que combina dues dimensions de la política de drogues: la reducció de la demanda i la reducció de l'oferta.

Els objectius de l'Estratègia de la Unió Europea en matèria de drogues són:

- Contribuir a reduir de forma quantificable la demanda, la dependència i els riscos i danys socials i per a la salut relacionats amb les drogues.
- Contribuir a la desorganització del mercat de les drogues il·legals i a una reducció quantificable de la seva disponibilitat.
- Fomentar la coordinació mitjançant un discurs i anàlisi actius de l'evolució i els reptes que es plantegen en l'àmbit de les drogues a escala internacional i de la UE.
- Seguir reforçant el diàleg i la cooperació entre la UE i tercers països i organitzacions internacionals en matèria de drogues.
- Contribuir a una millor difusió del control, recerca i avaluació de resultats i a una millor comprensió de tots els aspectes del fenomen de les drogues i de l'impacte de les intervencions per tal de promoure dades empíricament contrastades, sòlides i generals que fonamentin les mesures i les actuacions.

L'Estratègia europea se centra en dos àmbits d'acció, que són la reducció de la demanda i la reducció de l'oferta, i en tres temes transversals, que són la coordinació, la cooperació internacional, i la informació, la recerca, el seguiment i l'avaluació.

En l'àmbit de la reducció de la demanda, l'objectiu de l'Estratègia europea és contribuir a una reducció quantificable del consum de drogues, retardar l'edat d'inici de consum, prevenir i reduir els problemes del consum de drogues, de la dependència i dels riscos i danys socials i per a la salut relacionats amb les drogues mitjançant un plantejament integrat, pluridisciplinar i empíricament contrastat, així com mitjançant el foment i el manteniment de la coherència entre les polítiques de socials, de sanitat i de justícia.

Aquest objectiu es persegueix mitjançant un seguit de mesures de la mateixa importància i que es reforcen mútuament, especialment la prevenció (ambiental, universal, selectiva i indicada), la detecció i intervenció precoç, la reducció de riscos i danys, el tractament, la rehabilitació i la reinserció social i el restabliment.

Sobre prevenció, l'Estratègia europea 2013-2020 prioritza:

- Millorar la disponibilitat, cobertura i possibilitat d'accés a mesures eficaces i diversificades, fomentar l'ús i intercanvi de millors pràctiques i aplicar normes de qualitat.
- Millorar la disponibilitat i eficàcia dels programes de prevenció (des de l'impacte inicial fins a la sostenibilitat a llarg termini) i fomentar la sensibilització en relació amb el risc que suposa el consum de drogues i les seves conseqüències. Amb aquesta finalitat, les mesures de prevenció han d'incloure la detecció i intervenció precoç, el foment d'estils de vida saludables i la prevenció selectiva i indicada adreçada, també, a les famílies i les comunitats.
- Elaborar mesures eficaces i diferenciades orientades a reduir i/o retardar l'inici de consum de drogues i que siguin adequades a les necessitats de grups, patrons i modalitats de consum específics, amb atenció especial a grups vulnerables i marginats.

MARC ESTATAL

Estrategia Nacional sobre Adicciones 2017-2024. Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat

El 1985 el Ministeri de Sanitat i Consum va crear el Plan Nacional sobre Drogas (PNSD) amb l'objectiu de coordinar i potenciar les polítiques en matèria de drogues que es porten a terme a Espanya des de les diferents administracions públiques i entitats socials.

L'actual Estrategia Nacional sobre Adicciones (END) es fonamenta en les dues anteriors estratègies (2000-2008 i 2009-2016) així com en els tres plans d'acció que van desenvolupar ambdues estratègies.

S'ha adaptat l'estructura de l'END 2017-2024 a l'establerta en l'Estratègia de la UE 2013-2020. L'END 2017-2024 s'articula al voltant de dos grans fites amb diferents objectius estratègics.

El camp d'actuació de la END 2017-2024 engloba quatre eixos fonamentals:

- Drogues legals (tabac i alcohol).
- Fàrmacs de prescripció mèdica i altres substàncies amb potencial addictiu.
- Drogues il·legals, incloses les noves substàncies psicoactives.
- Addiccions sense substància o comportamentals, fent especial èmfasi en els jocs d'aposta (presencial i online), així com en els videojocs i altres addiccions a través de les tecnologies.

Objectius generals de la END:

- Disminuir els danys associats al consum de substàncies amb potencial addictiu i els ocasionats per les addiccions comportamentals.
- Disminuir la presència i el consum de substàncies amb potencial addictiu i les addiccions comportamentals.
- Retardar l'edat d'inici a les addiccions.

Per altra banda, tots els objectius estratègics s'agrupen en dos grans blocs o fites:

- Fita 1: cap a una societat més saludable i informada
- Fita 2: cap a una societat més segura

FITA 1: CAP A UNA SOCIETAT MÉS SALUDABLE I INFORMADA

ÀREES D'ACTUACIÓ
Prevenció i reducció del risc
Atenció integral i multidisciplinària
Reducció de danys
Incorporació social, amb especial èmfasi en la integració laboral

Prevenció i reducció del risc. Objectius estratègics:

- ✓ Reduir la presència i promoció de les drogues i d'altres conductes susceptibles de generar addicció, així com limitar que la població menor d'edat hi accedeixi.
- ✓ Promoure una consciència social de riscos i danys provocats per les drogues i addiccions, augmentar la percepció del risc associat al consum i a determinades conductes addictives (joc, pantalles) i comptar amb la participació ciutadana per aquest propòsit.
- ✓ Reduir la injustificada percepció de la societat i especialment entre la població menor d'edat, sobre la "normalitat" dels consums de drogues, fonamentalment de cànnabis i d'alcohol.
- ✓ Desenvolupar habilitats i capacitats personals que redueixin la vulnerabilitat enfront als consums de drogues i altres conductes susceptibles de provocar addicció.

- ✓ Promoure conductes i hàbits de vida saludables, ús saludable de les tecnologies i alternatives d'oci sanes, incompatibles amb l'abús de substàncies i altres conductes addictives.
- ✓ Detectar de manera precoç i prevenir els consums de més risc (consum per part del col·lectiu menor d'edat, embarassades, durant la conducció de vehicles...).

Atenció integral i multidisciplinària. Objectius estratègics:

- ✓ Garantir una atenció integral de qualitat mitjançant:
- ✓ La coordinació de la xarxa de tractament a les addiccions amb la resta del sistema sociosanitari.
- ✓ Millora del tractament y seguiment en els serveis sanitaris i socials de les persones amb addiccions de llarga durada i d'aquelles de més edat.
- ✓ Integració en els plans de salut comunitària de l'abordatge de les addiccions.
- ✓ Avaluació de totes las actuacions.
- ✓ Consolidar la incorporació a la xarxa assistencial de l'atenció a las noves addiccions (amb substància i sense).
- ✓ Fomentar l'atenció integral mitjançant itineraris personalitzats per les característiques de cada pacient (crònics, patologia dual, usuaris sense llar, entre altres).
- ✓ Dissenyar protocols d'actuació amb altres institucions que desenvolupin actuacions dirigides a població vulnerable per tal de realitzar una atenció integral i facilitar l'accés als recursos.
- ✓ Implementar recursos y programes per la intervenció en patologia dual.
- ✓ Garantir la qualitat i l'ajust a l'evidència de totes les actuacions.
- ✓ Incloure la perspectiva de gènere en tots els nivells del procés assistencial.
- ✓ Fomentar l'atenció integral incorporant els condicionants de gènere dins de les anàlisis que expliquen el consum i abús de drogues i altres addiccions, així com les conseqüències d'aquests condicionants en les dones i homes amb consum problemàtic.
- ✓ Promoure els tractaments centrats en les dones i els seus consums realitzant intervencions integrals que, en el cas dels psicofàrmacs, contemplen els aspectes lligats a la prescripció per part del sistema sanitari, desenvolupant alternatives de tractament no farmacològic.
- ✓ Fomentar l'atenció integral i coordinació de recursos a les dones que pateixen violència de gènere i les seves filles i fills per tal d'evitar la victimització institucional.

Reducció de danys. Objectius estratègics

- ✓ Mantenir, ampliar la cobertura i adaptar als nous perfils de consum els programes de reducció del dany.
- ✓ Ampliar l'oferta de medicació substitutiva d'opiacis, millorant l'accés dins del Sistema Nacional de Salut (SNS) a altres agonistes o antagonistes opiacis per a les persones que han fracassat amb la metadona.
- ✓ Ampliar l'oferta i cobertura dels programes de prevenció de sobredosis (per exemple amb inclusió de la prescripció i entrega de naloxona als consumidors d'opiacis i pacients en tractament amb substitutius) en diferents àmbits.
- ✓ Millorar els programes d'intercanvi de xeringues i ampliar la seva cobertura en atenció primària.
- ✓ Treballar la incorporació social de les persones excloses amb addiccions en programes de reducció de danys.
- ✓ Impulsar la reducció de danys en indrets de tràfic i consum.
- ✓ Aplicar aquesta metodologia als consums de nois i noies adolescents i joves.
- ✓ Mantenir las mesures alternatives a la presó en pacients amb problemes d'addicció.
- ✓ Millorar i ampliar el diagnòstic precoç de les infeccions transmissibles (VIH, VHC...) i l'accés a tractament dels usuaris de drogues.

- ✓ Integrar la metodologia de reducció de danys en les xarxes assistencials de manera transversal.
- ✓ Millorar la coordinació amb l'atenció primària de salut i salut mental per a la detecció de trastorns mentals i intervenció precoç.
- ✓ Incloure el model de reducció de danys en l'abordatge del tractament a altres conductes addictives.

Incorporació social (èmfasi en la integració laboral). Objectius estratègics:

- ✓ Definir un model comú d'actuació en incorporació social, tant en els aspectes conceptuals com en l'establiment de processos de continuïtat de l'atenció i en els itineraris individualitzats de les persones beneficiàries dels programes.
- ✓ Ampliar l'oferta i adequar els serveis i programes (serveis ocupacionals i especialment de reinserció laboral) als nous perfils de les persones ateses (incloent les addiccions sense substància), al diferent impacte de les addiccions en dones i homes i a les necessitats diferencials de les persones drogodependents de més edat.
- ✓ Incrementar la cobertura poblacional en coordinació amb la xarxa assistencial.
- ✓ Millorar la qualitat de les actuacions, propiciant la investigació i cerca d'evidències, l'avaluació de programes i intervencions, l'elaboració de catàlegs de programes i l'establiment d'un sistema d'informació i avaluació en incorporació social.
- ✓ Millorar la coordinació interinstitucional entre els departaments amb una clara implicació en aquesta àrea: salut, serveis socials, ocupació, educació i interior.
- ✓ Incrementar el suport que proporcionen el Plan Nacional sobre Drogas i els plans autonòmics de drogues a les corporacions locals i les ONG en els programes d'incorporació social.
- ✓ Fomentar la participació de les corporacions locals en els programes d'inserció laboral i social.
- ✓ Fomentar la participació de les entitats privades sense ànim de lucre en el desenvolupament de programes d'inserció social i laboral a través d'itineraris personalitzats.

FITA 2: CAP A UNA SOCIETAT MÉS SEGURA

ÀREES D'ACTUACIÓ
Reducció i control de l'oferta
Revisió normativa
Cooperació judicial policial, nacional i internacional

Reducció i control de l'oferta. Objectius estratègics:

- ✓ Combatre el cultiu, la producció, importació, distribució i venda de drogues il·legals i la facilitació d'aquestes activitats, incloent mitjans digitals (internet, *dark web / deep web*...).
- ✓ Potenciar les eines per a la investigació del blanqueig de capitals i la capacitat en aquesta matèria, amb especial atenció a la recuperació d'actius de procedència il·lícita.
- ✓ Manteniment de plans policials en l'entorn dels centres educatius i d'oci.
- ✓ Reforçar la figura dels agents i forces de seguretat com a agents socio-educatius, claus en la prevenció ("agent tutor").
- ✓ Potenciar les unitats policials especialitzades en la lluita contra el tràfic de drogues.
- ✓ Incrementar el control dels punts de venda de droga a la menuda.
- ✓ Estudiar i proposar els canvis normatius que permetin que la fiscalització de les noves substàncies psicoactives s'efectuï per grups o "famílies" químiques en comptes de per a cada substància química de forma individual, millorant l'eficàcia i agilitat.

Revisió normativa. Objectius estratègics:

- ✓ Revisió de la normativa existent en relació amb la venda, promoció, dispensació i consum de drogues legals (especialment la dirigida a protegir la minoria d'edat).
- ✓ Millorar la normativa sobre blanqueig de capitals relacionats amb el tràfic d'estupefaents.
- ✓ Contribuir a millorar la normativa relativa a la inclusió de noves substàncies psicoactives en les llistes de fiscalització, especialment en referència a la rapidesa per a la seva inclusió.
- ✓ Revisar la normativa de control internacional de precursors per a la producció de drogues.
- ✓ Revisió de la normativa de joc i apostes (en línia) en relació a l'accessibilitat i promoció, especialment la dirigida a protegir la minoria d'edat.

Cooperació judicial i policial, nacional i internacional. Objectius estratègics:

- ✓ Incrementar i millorar la cooperació interna de les forces i cossos de seguretat, així com amb les policies autonòmiques, a través dels mecanismes adients, buscant una millor cooperació en l'àmbit internacional.
- ✓ Millorar els mecanismes per a l'intercanvi d'informació i per facilitar la cooperació en operacions i investigacions conjuntes a escala nacional i internacional, contemplant la utilització de tècniques especials d'investigació, incloent els equips conjunts d'investigació.
- ✓ Enfortir la col·laboració amb entitats financeres per detectar grans moviments de capitals.
- ✓ Reforçar les intervencions policials coordinades de les forces i cossos de seguretat sobre les organitzacions delictives i xarxes de distribució a petita i gran escala.
- ✓ Incrementar els esforços en el control de la venda d'alcohol a nois i noies menors d'edat per part dels actors implicats (forces i cossos de seguretat de l'Estat, policies autonòmiques, corporacions locals, governs autonòmics).

MARC AUTONÒMIC

El Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya va elaborar el 2008 l'Estratègia nacional de prevenció: consum de drogues i problemes associats, recollida en el Llibre Blanc de la Prevenció a Catalunya que estableix les bases sobre la prevenció de les drogodependències a Catalunya.

El pla d'actuació en prevenció a Catalunya (PAPD) 2012-2016 fa operatives, en mesures concretes i avaluables, les línies proposades en l'Estratègia nacional de prevenció.

Objectius generals:

- ✓ Reduir la prevalença del consum de drogues, tant les que estan socialment integrades com les que no ho estan.
- ✓ Incrementar l'edat d'inici del consum.
- ✓ Reduir la morbiditat, la discapacitat i la mortalitat tant en persones consumidores com no consumidores d'alcohol, tabac i/o altres drogues.
- ✓ Disminuir les situacions personals, familiars i socials no desitjades (conflictivitat, violència, exclusió, etc.).
- ✓ Reduir els riscos i els efectes adversos –per a les persones i per a la comunitat– relacionats amb el consum de drogues, ja sigui experimental, ocasional o habitual.

Objectius específics:

1. En relació amb la reducció del consum d'alcohol:
 - ✓ Disminuir la incidència del consum d'alcohol i dels episodis d'embriaguesa entre el col·lectiu d'adolescents.
 - ✓ Reduir la prevalença de consumidors excessius d'alcohol entre la població de més de 15 anys i especialment en la població de 15 a 29 anys.
2. En relació amb la reducció del consum de tabac:
 - ✓ Disminuir la incidència del consum diari de tabac entre adolescents (14-18 anys).
 - ✓ Reduir la prevalença del tabaquisme especialment entre els joves de 15 a 24 anys.
 - ✓ Reduir la prevalença de tabaquisme entre les dones de 15 anys i més grans.
3. En relació amb la reducció del consum de drogues no institucionalitzades:
 - ✓ Disminuir la prevalença del consum de cànnabis alguna vegada a la vida i en els últims trenta dies entre nois i noies adolescents de 12 a 18 anys.
 - ✓ Reduir la prevalença de consumidors d'altres drogues no institucionalitzades alguna vegada en la vida i en els últims trenta dies en la població de 15 a 64 anys.
4. En relació amb l'increment de l'edat d'inici al consum
 - ✓ Incrementar l'edat d'inici de consum de begudes alcohòliques.
 - ✓ Incrementar l'edat d'inici de consum de tabac.
 - ✓ Incrementar l'edat d'inici de consum de cànnabis.
 - ✓ Incrementar l'edat d'inici de consum d'altres substàncies psicoactives.
5. En relació amb la disminució de riscos, danys i situacions no desitjades
 - ✓ Reduir la mortalitat per accidents de trànsit amb analítiques positives per alcohol i altres drogues, en població d'entre 14 i 29 anys.
 - ✓ Reduir la discapacitat derivada d'accidents de trànsit relacionats amb el consum d'alcohol i d'altres drogues, en població d'entre 14 i 29 anys.
 - ✓ Reduir la proporció de proves d'alcoholèmia amb resultat positiu en els controls preventius.
 - ✓ Disminuir l'exposició al fum ambiental del tabac a la llar, al lloc de treball i als espais de lleure, especialment en població de 12 a 18 anys.
 - ✓ Reduir la morbiditat en centres hospitalaris per malalties hepàtiques produïdes per l'alcohol.
 - ✓ Reduir la prevalença d'infecció pel VIH entre consumidors actius d'opiacis i de cocaïna.
 - ✓ Reduir la prevalença d'infecció per hepatitis C i hepatitis B.

- ✓ Reduir el consum injectat de drogues.
- ✓ Reduir la proporció de persones que s'injecten drogues utilitzant xeringues prèviament usades.

Objectius operacionals:

- ✓ Incrementar la coordinació interinstitucional i intersectorial.
- ✓ Ordenar i oferir formació de qualitat en prevenció que inclogui tant la formació especialitzada com la formació de persones mediadores.
- ✓ Proporcionar instruments de treball per promoure la implementació i avaluació d'actuacions i programes basats en l'evidència i l'excel·lència.
- ✓ Qualificar programes i actuacions que responguin als criteris de qualitat i evidència establerts en el marc del PAPD.
- ✓ Assegurar el desplegament de la cartera de serveis de prevenció en drogodependències de Catalunya.
- ✓ Millorar el coneixement en prevenció i difondre els avenços derivats de la investigació i l'avaluació.

Nivells operatius:

El PAPD desplega sis nivells operatius que, amb caràcter transversal, responen als sis objectius operacionals plantejats:

- ✓ Coordinació
- ✓ Formació
- ✓ Desenvolupament d'instruments de suport de treball preventiu
- ✓ Definició d'estàndard de qualitat
- ✓ Desenvolupament de la cartera de serveis preventius
- ✓ Millora del coneixement

Àmbits d'actuació:

- ✓ Escolar
- ✓ Familiar
- ✓ Comunitari: seguretat ciutadana, comunicació social, esports i joventut
- ✓ Serveis de salut: CAP, farmàcies, CAS...
- ✓ Oci i lleure: festes majors, concerts...
- ✓ Col·lectius vulnerables

MARC LOCAL

La Xarxa local de prevenció de les drogodependències de la Diputació de Barcelona neix amb la voluntat política i tècnica de desenvolupar un model de gestió compartida de referència territorial. L'objectiu és impulsar els serveis i programes de prevenció comunitària mitjançant sistemes d'informació consensuats, i també fer possible i enfortir el compromís dels ens locals.

El document marc estableix les bases tècniques i els criteris generals que han de permetre el desenvolupament adequat de la prevenció comunitària de les drogodependències.

Objectius:

Per consolidar un treball en xarxa és indispensable un marc bàsic de coincidències, d'integració de voluntats, de corresponsabilitat i de consens. En aquest sentit, els objectius de la xarxa són:

- ✓ Impulsar la prevenció de les drogodependències en l'àmbit local i facilitar la implementació i el desenvolupament de serveis i programes de prevenció de drogodependències en el món local.
- ✓ Garantir l'equitat en serveis i programes de prevenció comunitària en el conjunt del territori, de manera que en tots els àmbits d'intervenció preventiva que siguin competència municipal tinguin ocasió de participar en propostes preventives específiques, de manera equilibrada i ajustada a les necessitats locals.
- ✓ Implicar la societat civil en el desenvolupament de les actuacions, de manera que participi activament en la definició de prioritats i en la implementació i avaluació de les iniciatives preventives.
- ✓ Avançar en l'homogeneïtzació dels sistemes de gestió en el conjunt del territori tenint en compte la realitat de cada municipi.
- ✓ Facilitar la gestió compartida entre tots els agents locals del coneixement amb formació, innovació, protocols i avaluació.

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Atenció
a les Persones**

Gerència de Serveis de Benestar Social

Recinte Mundet. Edifici Serradell Trabal, 4a planta
Passeig de la Vall d'Hebron, 171

08035 Barcelona

www.diba.cat/benestar

gs.benestars@diba.cat